

PLA ESTRATÈGIC DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA DE TERRASSA 2011-2015

Document marc per a la implicació de la
ciutadania en la gestió dels afers públics

ÍNDEX

Continguts del document

1.	PRESENTACIÓ	3
2.	LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA A TERRASSA	5
	2.1. El model de participació de Terrassa i l'escenari actual	5
	2.2. Els valors de la participació	11
3.	MARC JURÍDIC I ESTRATÈGIC DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA	14
	3.1. Marc jurídic	14
	3.2. Marc programàtic propi i de referència	15
4.	LA NECESSITAT D'UN PLA ESTRATÈGIC DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA	19
5.	EL PROCÉS DE PARTICIPACIÓ DEL PLA ESTRATÈGIC	21
	5.1. Elements a debat	21
	5.2. Estructura del procés i metodologia	22
	5.3. Canals de participació	26
6.	ELS RESULTATS DEL PROCÉS	28
7.	ELS ÀMBITS ESTRATÈGICS, LES LÍNIES DE TREBALL I LES ACCIONS	31
	7.1. Mecanismes i processos de participació	33
	7.2. Foment de l'associacionisme	44
	7.3. La igualtat en la participació dels col·lectius: participació en igualtat	55
	7.4. Apropar l'Administració a la ciutadania	65
8.	DESENVOLUPAMENT I AVALUACIÓ DEL PLA ESTRATÈGIC DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA (PEPC)	72

1. PRESENTACIÓ

L'Ajuntament de Terrassa ha dut a terme un procés de reflexió entorn de la participació a la ciutat, amb l'objectiu de disposar d'una eina que permeti establir uns criteris comuns i una planificació per a la participació al municipi, aprofundint en una nova manera d'entendre l'exercici de governar. Aquest procés no parteix de zero. El nostre municipi té un important bagatge d'experiències sobre participació ciutadana i és una ciutat pionera en aquest àmbit. El present document és el resultat d'aquest procés: el **Pla Estratègic de Participació Ciutadana de Terrassa (PEPC)**.

Aquest Pla sorgeix de la voluntat de l'Ajuntament de dotar-se d'un instrument de planificació que estableixi les línies, els objectius i les accions que cal portar a terme des de l'organització municipal en l'àmbit de la participació durant els pròxims anys.

La voluntat de l'Ajuntament és establir una **estratègia global de participació** que incorpori una manera de fer i concebre la relació entre l'Administració municipal i la ciutadania **més propera i de més implicació**.

S'han tingut en compte tots els elements que intervenen en un procés de participació ciutadana amb l'objectiu d'identificar els aspectes que cal millorar o modificar. Aquest treball s'ha fet des de diferents perspectives:

Des de la de l'Administració, que impulsa i gestiona els processos; des de la perspectiva de les entitats que participen de manera activa en els òrgans estables; i des de la ciutadania, com a subjecte destinatari dels projectes municipals. Ha estat una tasca d'observació reflexiva i alhora també creativa, atès que ha arribat el moment **d'introduir elements innovadors i estratègics que impliquin el màxim de ciutadans i ciutadanes en la tasca de millora de la ciutat**. Aquest Pla és un instrument, una guia que endreça les peces dels mecanismes de participació ciutadana i que, alhora, les implementa amb elements sorgits d'un procés de consens previ a la seva redacció.

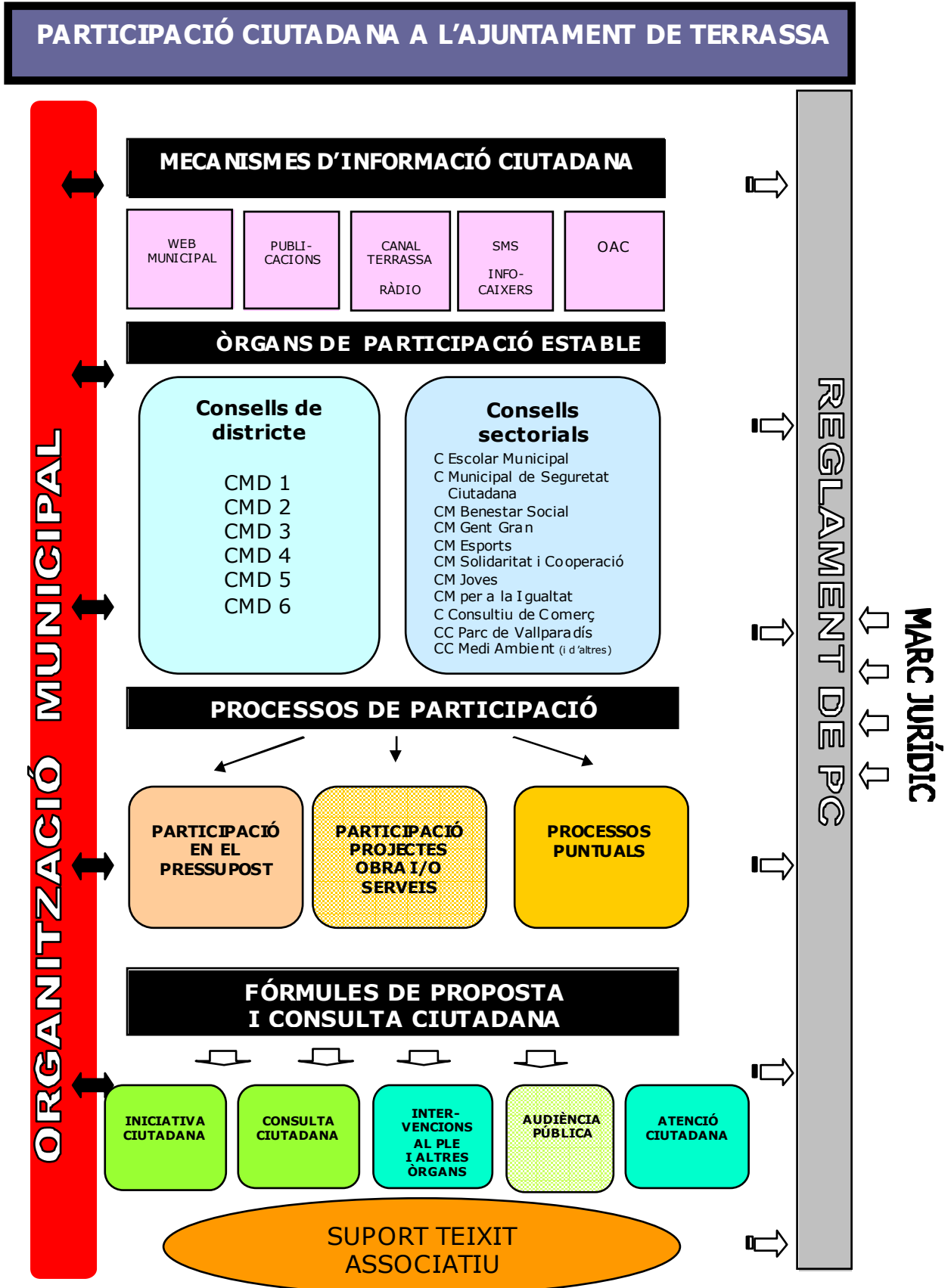
El Pla recull i formula les aportacions de més de 700 persones: experts, acadèmics, polítics, tècnics de diferents administracions, representants d'entitats i ciutadans a títol individual. No podem deixar d'esmentar que aquest treball ha estat possible gràcies al

suport i la col·laboració de la Direcció General de Participació de la Generalitat i de l'Oficina de Participació Ciutadana de la Diputació de Barcelona.

Per tal de facilitar la concreció de les accions durant la fase de debat i discussió, el Pla es va fonamentar en quatre àmbits estratègics a través dels quals es formulen els reptes, les necessitats detectades i els diferents objectius immediats o operatius que han de guiar la feina dels pròxims anys.

2. LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA A TERRASSA

2.1. EL MODEL DE PARTICIPACIÓ DE TERRASSA I L'ESCENARI ACTUAL

L'Ajuntament de Terrassa ha apostat sempre per la participació de les ciutadanes i els ciutadans en els assumptes de gestió municipal. En aquest sentit, ha estat pioner en la pràctica de diferents instruments i mecanismes, com ara la consulta ciutadana del procés participatiu en el pressupost d'inversions municipals, realitzada recentment i que ha estat el resultat de l'experiència d'anteriors processos sobre pressupostos. D'altres exemples de participació són els processos de remodelació de diferents espais públics o l'elaboració de diversos plans estratègics de ciutat. La confecció d'aquest mateix Pla Estratègic ha incorporat elements innovadors per al foment de la participació, com els debats en directe a la televisió municipal i la utilització de les noves tecnologies.

L'Ajuntament s'ha d'assegurar que els ciutadans disposen de les dades necessàries i dels elements suficients per opinar i per a la valoració del tema que els afecta. Els participants en processos i òrgans de participació han de disposar de tots els elements que cal tenir en compte per a una participació de qualitat i amb total transparència. En aquest sentit, l'Ajuntament utilitza els mitjans de comunicació (la televisió municipal *Canal Terrassa*, la ràdio municipal, el butlletí municipal *Visquem Terrassa* o la web del consistori) com a via habitual per difondre la informació municipal i d'interès per als terrassencs i terrassenques, i posa especial atenció en la utilització d'aquests canals, als quals n'hi afegeix d'altres de proximitat per a la informació en relació amb els mecanismes de participació ciutadana.

La participació ciutadana en els afers públics és un dret reconegut en el marc jurídic i un compromís contínuament present en la relació de l'Ajuntament amb la ciutadania. **La millora i el foment de la participació és una prioritat de l'Ajuntament de Terrassa a l'hora d'elaborar les polítiques públiques.** Terrassa ha destacat al llarg dels anys pel camí fet en la recerca i adaptació dels canals i mecanismes de participació.

Actualment, el marc jurídic l'encapçala el Reglament de Participació Ciutadana, aprovat el 1994, que, paral·lelament a aquest Pla, es troba en fase d'actualització, per tal de millorar la relació de la ciutadania amb la gestió del govern municipal. Amb anterioritat, Terrassa disposat d'un primer Reglament, aprovat l'any 1989, que va suposar un primer acostament normatiu a la realitat democràtica i a la nova concepció de la política municipal.

D'altra banda, ja estan en funcionament, des de fa molts anys, un sistema d'atenció ciutadana descentralitzada als sis districtes de la ciutat, juntament amb la seu electrònica, el telèfon 010, la web municipal, els *infocaixers* i els serveis d'informació especialitzats.

L'Ajuntament va crear l'any 1987 el Servei de Participació Ciutadana, des d'on es coordinen altres vies de participació presents a la ciutat, com el sistema estable dels consells territorials o els processos específics en matèries molts diverses. Mitjançant aquest Servei, l'Ajuntament manté la interlocució quotidiana amb el teixit associatiu de la ciutat.

Tot i el camí fet durant aquests anys, l'Ajuntament té la voluntat de millorar, renovar i innovar en participació, per adaptar-la a les necessitats de la societat actual. Per aquest motiu es planteja la necessitat d'elaborar un Pla Estratègic de Participació Ciutadana que tingui present tots els nivells, situacions, projectes i actors.

A continuació es fa una descripció de les experiències de processos participatius més destacades que s'han esdevingut a la ciutat.

Pla General d'Ordenació

L'any 1999 es va començar a treballar en la revisió del Pla General d'Ordenació (PGO) de Terrassa, aprovat l'any 1983. L'Ajuntament va aprovar al Ple de gener del 2000 el reglament per a la constitució del Consell Consultiu per a la Revisió del PGO, en el qual es regulaven els grups de treball, seguint cinc línies temàtiques i amb la participació de ciutadans i entitats. Es va fer un Curs Bàsic d'Urbanisme i Revisió del Pla per donar a les entitats i als diferents col·lectius el màxim de facilitats per a una participació de qualitat i basada en una bona informació. Com a novetat, es va crear un fòrum de participació a través de la web municipal.

Remodelació de la Rambla d'Ègara

Sota el títol "Imagem la Rambla que volem", l'any 2006 es va dur a terme un procés de participació ciutadana amb diferents grups de treball i un plenari. Es va rebre la

participació de comerciants, entitats i usuaris de la Rambla i es va treballar per blocs temàtics, amb la presència de col·lectius com la gent gran, les dones o els joves.

Remodelació del parc de Sant Jordi

Entre els anys 2006 i 2007 es va dur a terme un procés de participació per a la millora d'aquest espai emblemàtic de la ciutat. Es van organitzar sessions informatives i es va visitar un parc a Lloret de Mar, com a treball de camp. Van tenir lloc dues sessions de treball, amb la participació de més de 130 veïns i veïnes.

Remodelació de la plaça de l'Onze de Setembre

L'any 2008 es va celebrar un procés per a la remodelació de la plaça de l'Onze de Setembre. Es van recollir 50 aportacions en relació amb sis blocs temàtics establerts. Amb l'objectiu d'obrir la participació més enllà de les entitats es va poder disposar de la participació de sis veïns i veïnes d'edats diferents, elegits en un sorteig.

Participació en els pressupostos

Terrassa va iniciar el primer procés d'aquest caire l'any 2005. Els ciutadans van poder decidir la destinació de 750.000 euros en inversions municipals. L'experiència es va repetir en les inversions de l'exercici 2006 i 2007, amb un milió d'euros per any. El darrer procés era únic per al mandat 2008-2011. Es va dissenyar un procés pioner que va incloure una consulta ciutadana. Per primera vegada una gran ciutat catalana va cridar a les urnes els ciutadans i ciutadanes més grans de 16 anys, que van poder votar amb mitjans electrònics com ara Internet o missatges d'SMS. La votació es va celebrar entre els mesos de març i abril del 2010, com a culminació d'un procés, iniciat la primavera de 2009, en què havien participat més de 1.400 persones i es van recollir prop de 400 propostes. Les propostes van passar per diferents mecanismes de selecció fins a definir els 16 projectes finalistes, que van passar a la votació. En tot el procés va ser fonamental la participació de ciutadans i ciutadanes individuals, escollits de manera aleatòria a través del padró municipal. Hi van votar 7.640 persones.

Participació en els Plans de Barri

Els tallers participatius realitzats en l'elaboració dels projectes de barri de Ca n'Anglada, la Maurina i Can Palet han servit per aportar elements de diagnosi, detectar necessitats i definir conjuntament amb la ciutadania les línies estratègiques que havien de seguir els Projectes d'Intervenció Integrals.

Així mateix, el programa de participació en els Plans de Barri esdevé l'eix transversal i vertebrador de la participació de la ciutadania en el projecte. Com a figura destacada en el desenvolupament del programa, hi figuren els Grups de Participació o Grups de Treball, un espai obert a entitats i a qualsevol ciutadà o ciutadana que hi tingui interès i amb presència dels tècnics experts en cadascun dels temes. Dins dels grups es recullen i consensuen línies d'actuació i es fa així efectiva la real aplicació de la participació en totes les matèries tractades, un objectiu especialment estratègic, en tractar-se de plans integrals.

Els òrgans estables de participació es descriuen a continuació.

Consells municipals de districte

La ciutat té sis consells territorials, un per a cada districte. Els componen representants de les associacions de veïns i veïnes dels diferents barris, representants de les comissions sectorials (esports, dona, cultura...) i representants de cada partit polític o coalició electoral amb representació municipal; els presideixen regidors i regidores nomenats per l'alcalde.

<i>Consells territorials</i>	<i>Barris que els componen</i>
Consell Municipal del Districte 1	Centre, Antic Poble de Sant Pere, Vallparadís, Cementiri Vell-Barri Universitari i Escola Industrial-Plaça de Catalunya
Consell Municipal del Districte 2	Ca n'Anglada, Montserrat, Torre-sana i Vilardell
Consell Municipal del Districte 3	Can Palet, Can Palet II, Segle XX, Can Jofresa, Xúquer, Guadalhorce, Can Parellada i les Fonts
Consell Municipal del Districte 4	Ca n'Aurell, la Maurina, Roc Blanc, la Cogullada, les Martines i Can Palet de Vista Alegre

Consell Municipal del Districte 5	Sant Pere, Poble Nou, Can Boada del Pi, Can Boada "Casc Antic", Can Roca, Torrent d'en Pere Parres, Pla del Bon Aire i Can Gonteres
Consell Municipal del Districte 6	Sant Pere Nord, Sant Llorenç, les Arenes, Can Montllor i la Grípia, Ègara, Can Tusell i la Font de l'Espardenyera

Consells sectorials

Els consells sectorials són consells de participació constituïts per als diferents sectors de l'activitat municipal. Tenen caràcter consultiu i tracten temes d'àmbit general de la ciutat i els propis del seu camp. Actualment a la ciutat hi ha 18 consells sectorials.

<i>Consells sectorials</i>
Comissió del Nomenclàtor de les vies públiques
Consell Consultiu de Comerç
Consell Consultiu de Medi Ambient de Terrassa
Consell Consultiu del Pacte Territorial de Terrassa
Consell Consultiu del Parc de Vallparadís
Consell Escolar Municipal
Consell Municipal d'Esports
Consell Municipal de Benestar Social
Consell Municipal de Joves de Terrassa
Consell Municipal de la Cultura i les Arts de Terrassa
Consell Municipal de la Gent Gran
Consell Municipal de Seguretat Ciutadana
Consell Municipal de Solidaritat i Cooperació Internacional
Consell Municipal per a la Igualtat
Consell Universitari de Terrassa
Junta Municipal de Museus i Patrimoni de Terrassa
Taula de Mobilitat

A partir de l'experiència i de la diagnosi de l'escenari actual, destaquem alguns aspectes que seran elements importants per al debat i posterior formulació d'accions que cal implementar per tal de millorar la participació de la ciutadania en la **governança** de la ciutat.

- La majoria dels ciutadans i, en menor mesura, el teixit associatiu, desconeixen les possibilitats de participar, influir i **implicar-se en els afers de la vida**

pública local, més enllà de les relacions habituals de sol·licitud d'informació o la formulació de queixes i suggeriments.

- La necessitat d'augmentar i garantir la presència de la **xarxa associativa** de la ciutat en els diversos espais i processos de participació.
- La necessitat de promoure i potenciar la **presència** d'aquells **grups socials** que no acostumen a participar o desconeixen les possibilitats de participació, com per exemple les persones nouvingudes, la gent més jove o la ciutadania no organitzada.
- La manca d'interrelació dels diferents òrgans de participació per a l'aprofitament i la racionalització de la participació de les entitats. La necessitat de **revisar i revitalitzar alguns dels òrgans existents** i de completar-ne alguns d'àmbits temàtics.

2.2. ELS VALORS DE LA PARTICIPACIÓ

La voluntat de participació i l'associacionisme ciutadà, en tot el seu ventall d'expressions, són a la nostra ciutat anteriors a la situació democràtica actual. En altres èpoques i conjuntures, es van desenvolupar com a oposició als comportaments oficials autoritaris. El seu paper va entrar freqüentment en conflicte amb els poders públics i fou, sens dubte, decisiu en la consecució de la democràcia.

En el context d'aquests últims anys –després d'un llarg recorregut dels ajuntaments com a organismes democràtics–, i amb la legislació actual, aquell desig de participació d'anys enrere s'ha convertit en una realitat quotidiana i enriquidora de la vida ciutadana.

Com s'explica en l'apartat anterior, des del primer reglament de participació aprovat al 1989, l'Ajuntament ha anat consolidant el projecte d'una política de participació ciutadana basada, fonamentalment, en la **voluntat de diàleg, proximitat, transparència i coresponsabilitat** amb els diferents agents polítics, tècnics, entitats i ciutadania.

En aquest marc, l'associacionisme s'ha entès com un fet bàsic d'articulació democràtica de la societat. El seu abast i la seva implantació són indicatius del nivell de democratització de la nostra societat. Les associacions prenen el paper d'elements principals de col·laboració i coresponsabilitat amb les institucions democràtiques per al

foment dels valors cívics i socials, i per a la millora de les condicions de vida de la ciutadania.

El dret de la ciutadania a participar en els assumptes públics és un element essencial de la democràcia i està reconegut a la Constitució Espanyola, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de l'any 2006, la Declaració Universal dels Drets Humans i moltes altres regulacions jurídiques.

En aquests moments, el concepte de participació ciutadana s'associa amb el dret de la ciutadania a participar de forma efectiva en els afers de la vida pública local, tot complementant el sistema representatiu de govern i contribuint a l'apropament a un model de relació eficaç i de qualitat entre el govern municipal i la ciutadania.

L'Ajuntament de Terrassa entén la participació ciutadana com un procés d'aprenentatge continu per millorar la qualitat de les decisions públiques. Un procés dinàmic i obert, que ha de configurar la relació entre l'Administració i la ciutadania. La participació no eludeix la responsabilitat institucional. Ans al contrari, des de l'Ajuntament es motiva la ciutadania a formar part dels assumptes públics mitjançant diferents mecanismes i processos, que vetllaran per assegurar a la ciutadania el dret a la informació, a fer consultes i propostes i a poder-ne fer un seguiment i avaluació. Els espais participatius més consolidats hauran d'avançar cap a funcions més decisòries per **enriquir i millorar la qualitat de les actuacions públiques.**

El Reglament de Participació recull els òrgans, mecanismes i processos que reflecteixen les diferents realitats i sensibilitats que configuren la nostra ciutat. Així mateix, incideix de forma estratègica en el foment de l'associacionisme, com a clau per enfortir el diàleg i l'entesa entre l'Administració i la ciutadania.

La participació ciutadana entesa d'aquesta manera ha de donar valor a la ciutat en els aspectes següents:

- **La millora de les decisions públiques.** El coneixement, el consens i la proximitat milloren de forma important la qualitat de les polítiques públiques.
- **L'enfortiment del teixit social** que es genera al voltant de la participació és clau per afrontar els nous reptes.
- L'avenç cap a **una Administració propera a la ciutadania.**

L'estratègia de participació d'aquest Pla Estratègic necessita la complicitat interna de l'Ajuntament i de la ciutadania respecte d'un treball proper i compartit, i per aquest motiu un dels valors més importants és el **treball fet des de la proximitat i des del disseny compartit**. Establir un nou marc de relacions entre l'Ajuntament i la ciutadania, basat en la responsabilitat compartida de tots i totes, requereix un punt de partida, el de promoure el sentiment de pertànyer a una comunitat que incideix i participa en la construcció d'un projecte comú.

3. MARC JURÍDIC I ESTRATÈGIC DE LA PARTICIPACIÓ

3.1. MARC JURÍDIC

La participació ciutadana en els afers públics és un dret reconegut en el marc jurídic i un compromís amb la ciutadania que permet construir acords que ajudin a gestionar la complexitat de la ciutat.

El Pla Estratègic de Participació Ciutadana (PEPC) de l'Ajuntament de Terrassa té en compte els termes en què la normativa vigent garanteix que tots els ciutadans i ciutadanes tinguin el dret de participar en els afers públics i situa aquest dret en el context del marc de referència jurídic actual i en les línies de l'actuació municipal.

La **Constitució Espanyola** (CE) parla de participació ciutadana en referir-se que els poders públics són els encarregats de facilitar la participació dels ciutadans i ciutadanes en la vida política, econòmica, cultural i social (art. 9.2 CE), i també del dret de la ciutadania de participar en els assumptes públics directament o a través de representants (art. 23.1 CE). Des de la Constitució també es regulen les formes de participació de la ciutadania (art. 105 CE).

Per altra banda, l'**Estat** interpreta la seva competència per establir les bases sobre la matèria de règim local (art. 149.1.18 de la CE) i entén la participació local com a ens de màxima proximitat ciutadana. És per això que l'Estat ha dictat una legislació bàsica sobre participació ciutadana local, regulada principalment als articles 69 a 72 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local, en els quals determina que els municipis són els canalitzadors més pròxims i immediats de la participació ciutadana en els assumptes públics i que han de facilitar informació sobre la seva activitat i participació de la ciutadania, com també afavorir el desenvolupament de les associacions per a la defensa dels interessos generals o sectorials, facilitar la informació i els mitjans per a la realització de les seves activitats i impulsar la seva participació en la gestió de la corporació (art. 1, 69.1 i 72 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local).

En l'àmbit de Catalunya, l'**Estatut d'autonomia** (EA) considera la participació com un dret (art. 29 de l'EA) i enumera les diferents formes de participació ciutadanes; també

estableix el municipi com a mitjà essencial de participació de la comunitat local en els afers públics (art. 4, 29 i 43 de l'EA).

L'**Ajuntament de Terrassa**, tenint en compte aquest marc de referència jurídic, té atorgada la màxima referència en l'àmbit de la participació com a organisme de gestió local, i així queda recollit al **Reglament Orgànic Municipal (ROM)** de Terrassa, en què es fa esment del caràcter de l'Ajuntament com a canal immediat de participació ciutadana en els assumptes públics, que institucionalitza i gestiona amb autonomia els interessos propis de la col·lectivitat (art. 1 del ROM).

A banda del ROM, l'any 1994 es va aprovar el marc normatiu local, el **Reglament de Participació Ciutadana (RPC)**, en el qual la participació esdevé alhora un dret i un deure cívic per a tothom, a fi d'assolir un grau més alt d'implicació i una millor convivència a la ciutat.

El Reglament defineix els objectius de la participació ciutadana, les polítiques específiques envers les diferents associacions, les vies i canals de participació de la ciutadania i els seus consells de participació.

Des del Reglament es defineixen les formes de participació de les associacions ciutadanes (art. 12 a 24 del RPC) i també els consells de participació, tant sectorials com territorials, amb l'objecte d'emetre informes i proposar iniciatives pròpies per garantir el dret de la ciutadania a intervenir en els assumptes públics (art. 25 a 40 del RPC).

L'Ajuntament té l'objectiu de millorar la qualitat de les decisions públiques, juntament amb la qualitat democràtica. És per això que, durant aquest mandat, es planteja la necessitat d'elaborar un Pla Estratègic de Participació Ciutadana, tot cercant el màxim consens amb el teixit associatiu i totes les forces polítiques.

3.2. MARC PROGRAMÀTIC PROPI I DE REFERÈNCIA

Un Pla Estratègic sobre participació no ha de tenir només la referència pròpia del municipi, sinó que també ha d'establir referències amb les altres administracions públiques i organismes de l'entorn, com ara la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis i Comarques.

Començant per la **Generalitat de Catalunya**, el seu Pla Interdepartamental 2008-2010 acota el significat de *participació ciutadana* i n'elabora una definició més operativa, per tal de definir i valorar les accions en relació amb la ciutadania. Aquesta definició, recollida del document del Pla Interdepartamental, és la següent:

“...entenem per participació ciutadana tot procés ordenat d'**argumentació** entre participants representatius de la diversitat de punts de vista i de les vivències de la ciutadania, on es defensen alternatives diverses en el marc dels processos de **presa de decisions públiques**. És treballar, debatre per trobar el consens possible, a través de l'argumentació, del raonament i, quan aquest no sigui possible, recollir el dissens, ja que ens aporta una percepció més real de les posicions dels diferents actors socials relacionats amb aquells temes. El diàleg cerca assolir un discurs col·lectiu o, almenys, delimitar amb exactitud quines són les causes dels conflictes i acaba amb un document útil per prendre decisions polítiques.

“La finalitat de la participació és que la decisió política es prengui amb consciència plena dels valors i els interessos que hi entren en joc, i aconseguir el consens social entorn d'un bé comú definit a través del **diàleg**.

“Es tracta de tenir present l'opinió de la ciutadania en les decisions públiques, raó per la qual un component imprescindible d'aquests processos és el **compromís** que els responsables polítics tindran en compte aquestes preferències en el moment de prendre les decisions i, per tant, donaran explicacions per les decisions que han pres.”

Continuant amb la **Federació Espanyola de Municipis i Províncies** (FEMP), conjuntament amb la Federació de Municipis de Catalunya (FMC) i l'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACMC), en la seva definició de l'Agenda Local de la Participació Ciutadana, realitzada en l'any 2006 amb l'objectiu d'unificar i definir per a totes les corporacions locals els plantejaments comuns respecte de la Participació Ciutadana, defineix la participació de la manera següent:

“La participación ciudadana es una pieza fundamental del sistema democrático. Sin participación no puede haber democracia. La evolución del ejercicio de ese derecho nos enseña que la participación necesaria en nuestras sociedades complejas no puede limitarse únicamente a las elecciones periódicas para elegir a los representantes de las instituciones. Hay que ampliar y profundizar

ese derecho para incorporar a la ciudadanía, desde el inicio mismo del diseño y la elaboración de las políticas públicas.

“La participación ciudadana deviene así, no sólo el ejercicio de un derecho fundamental, sino el elemento clave para conectar la acción de gobierno con las necesidades de las personas y facilitar la eficacia de las políticas. [...]

“Hace falta una acción de gobierno orientada a la construcción de relaciones de confianza que faciliten la convivencia, basadas en el diálogo y el respeto a la diferencia que permitan la aportación de visiones y sugerencias de la ciudadanía y favorezcan su implicación en la construcción de los futuros posibles.”

En les línies d'actuació definides a l'agenda local de participació de l'àmbit de l'organització municipal, es proposa que els municipis elaborin els seus plans municipals de participació per recollir les estratègies del govern, tot evitant així la improvisació i cercant la implicació de tots els actors en el disseny, el desplegament i l'avaluació.

En aquesta agenda local de participació es recullen 45 actuacions, moltes de les quals coincideixen amb els objectius marcats inicialment per a l'elaboració del Pla Estratègic de Participació de Terrassa:

La FEMP va aprovar el *Código del buen gobierno local*, en el qual es desenvolupen mesures per a la millora de la gestió i la qualitat democràtica local, i per fomentar la democràcia participativa. Les mesures de l'apartat de Democràcia Participativa queden recollides al Pla Estratègic:

“La democracia representativa y la democracia participativa no son alternativas contrapuestas, sino que se complementan y se refuerzan la una a la otra. Por otra parte, un movimiento asociativo sólido y una sociedad participativa y bien estructurada resultan imprescindibles para la profundización de la democracia local.

“Se fomentará una Administración relacional, dialogante, que implique y consulte a la ciudadanía y a los diferentes agentes económicos, sociales y culturales, facilitando los medios y cauces necesarios.

“Se crearán instrumentos concretos como el Consejo de Municipio, grupos de trabajo en torno a proyectos determinados, talleres de reflexión ciudadana,

cauces para la preparación de los Presupuestos Participativos, el Consejo Económico y Social y los Consejos Asesores Sectoriales. Asimismo, se recogerá en la normativa de organización la llamada iniciativa popular.

“Se articularán fórmulas de participación respecto a diferentes colectivos, prestando atención diferenciada a la participación de los niños y niñas, con el impulso de Consejos de la Infancia, y la misma u otras fórmulas para jóvenes, personas mayores y personas inmigrantes.

“Aseguraremos el derecho a la información entre la ciudadanía y los representantes locales, aprovechando al máximo las tecnologías de la información, a cuya utilización se contribuirá decididamente.”

Finalment, l'**Observatori Internacional de la Democràcia Participativa** (OIDP), una xarxa de ciutats interessades per les bones pràctiques en participació ciutadana, de la qual Terrassa en forma part com a membre, té marcats uns objectius que també compartim i que són presents al Pla: “Avançar en l'aplicació pràctica de les experiències de democràcia participativa, tot constatant la participació com a eina privilegiada d'enfortiment de la democràcia i d'impuls de l'exercici de la ciutadania en el debat, disseny i implementació de les polítiques públiques” i “Promoure la creació de mecanismes i sistemes d'avaluació d'experiències participatives a nivell local, que permetin mesurar el grau de desenvolupament i el nivell de qualitat de les experiències, tot emetent opinió sobre les intervencions i cercant més protagonistes de la ciutadania en el govern.”

4. LA NECESSITAT D'UN PLA ESTRATÈGIC DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

A Terrassa, la promoció de la participació ciutadana està avalada pel camí realitzat en el foment dels canals i mecanismes de participació existents. El Reglament de Participació aprovat pel Ple l'any 1994 ha estat durant aquests anys un marc de referència estable en les relacions entre els ciutadans i ciutadanes, les entitats i l'Administració local.

La societat ha evolucionat durant aquest temps d'una manera molt ràpida i la nostra ciutat ha experimentat un creixement considerable, amb la incorporació de més de 40.000 nous ciutadans i ciutadanes. **Els reptes de la nova societat complexa i plural requereixen formes noves de governar.** Cal afegir també a aquesta evolució els importants canvis en el ordre legislatiu: les noves lleis de l'Administració pública electrònica, la protecció de dades, les reformes en la Llei de Règim de Bases de Règim Local, etc.

Per aquest motiu es planteja la **necessitat d'elaborar un document marc** que reculli l'estratègia global de l'Ajuntament en l'àmbit de la participació i que tingui present tots els nivells, projectes i actors.

La participació ciutadana a Terrassa no és quelcom de nou, sinó un dret reconegut en el foment dels canals i dels mecanismes de participació existents i en el marc de referència estable conformat pel Reglament de Participació Ciutadana, aprovat ja fa 20 anys.

Davant dels canvis de la societat, es presenta la necessitat d'adaptar-se a les necessitats i realitats actuals. Per això es planteja el requisit de pensar l'estratègia global de l'Ajuntament en l'àmbit de participació, tenint en compte tots els actors i tots els àmbits.

Es tracta d'una elaboració minuciosa que passa per una tasca observadora i reflexiva, i al mateix temps creativa, ja que és el moment d'**introduir-hi elements innovadors i, sobretot, estratègics.**

El procés neix fruit de l'acord de tots els grups polítics municipals que formen part de la Comissió Política de Participació. Així mateix, s'ha volgut comptar amb el

corresponent suport territorial, treballant prèviament, des del començament, amb els consells municipals de cadascun dels districtes.

A partir de les diferents fases del procés es pretén, després del debat i el consens, establir les línies estratègiques que emmarquen les diferents accions que cal realitzar per aconseguir els objectius marcats inicialment.

El Pla Estratègic de Participació Ciutadana ha de servir per millorar les relacions internes i externes de l'Ajuntament. **La gestió municipal ha d'acotar el sentiment de llunyania existent en la ciutadania aquests darrers anys i aportar transparència i fluïdesa.**

Les noves tecnologies hauran d'ajudar en aquest nou plantejament d'Administració pública oberta i pròxima.

L'objectiu principal del procés ha estat elaborar, amb la participació de la ciutadania i del seu teixit associatiu, el document marc que estableixi les pautes i directrius per al foment de la participació, amb la voluntat d'aconseguir un Ajuntament de qualitat, que busqui la implicació dels ciutadans i les ciutadanes en els assumptes i decisions que els afecten.

5. EL PROCÉS DE PARTICIPACIÓ DEL PLA ESTRATÈGIC

La finalitat de dur a terme un procés participatiu per a l'elaboració del Pla Estratègic de Participació Ciutadana sorgeix de la voluntat de tots els grups municipals de consensuar-ne el contingut al màxim possible. Atès que l'objectiu primer és el coneixement de l'estat participatiu actual, per identificar els reptes i les necessitats des de la diversitat d'actors possibles, s'ha optat per un alt grau d'obertura del procés. Cronològicament, es va iniciar a la tardor de 2008 i va finalitzar a mitjans de 2009.

A continuació presentem algunes dades bàsiques sobre el procés, com per exemple quines han estat les diferents fases, quins són els actors, quina metodologia s'ha utilitzat i els continguts debatuts. Aquesta informació es complementa amb els diferents documents annexats al Pla Estratègic.

5.1. ELEMENTS A DEBAT

Un pla estratègic abasta la complexitat de la realitat participativa d'un municipi i, en el cas de Terrassa, s'ha estructurat a partir dels ja esmentats quatre àmbits estratègics que han estructurat el Pla:

1. Mecanismes i processos
2. Foment de l'associacionisme
3. Participació de col·lectius
4. Administració i informació

Aquests quatre àmbits tenen com a funció facilitar el debat sobre la majoria de temàtiques que formen part de la realitat participativa de Terrassa. En concret, aquests han estat els temes de debat: l'estat actual dels mecanismes i dels processos de participació, els actors que hi participen i la diversitat de visions possibles, en aspectes concrets com els processos vinculats a projectes urbanístics i millora dels barris; el sentiment de pertinença a una comunitat i la implicació de la ciutadania vers la ciutat; les problemàtiques del teixit associatiu terrassenc i el seu paper com a agent dinamitzador i la qualitat dels projectes; la proximitat entre Administració i ciutadania;

el paper de les noves tecnologies i dels mitjans de comunicació en l'exploració de noves formes innovadores de participar; sobre les possibles barreres internes de la mateixa Administració i els elements de gestió interna que permetrien assolir un grau més alt d'eficàcia i de qualitat dels projectes, etc. En l'apartat de resultats del procés s'ofereixen, de manera ordenada, els continguts de cadascuna de les temàtiques tractades.

5.2. ESTRUCTURA DEL PROCÉS I METODOLOGIA

Per arribar al màxim de població possible, el procés es va dissenyar de manera que les diferents temàtiques de la realitat participativa de Terrassa es poguessin tractar utilitzant les noves tecnologies de la informació i de la comunicació (televisió, ràdio, Internet, missatges d'SMS i d'altres) El més destacat ha estat la realització de debats televisius en directe (amb un total de 16 debats) per televisió, retransmesos també en directe per Internet, en els quals els ciutadans i les ciutadanes han pogut fer arribar la seva participació al plató mateix com a públic, mitjançant el correu electrònic i missatges d'SMS. Una vegada finalitzats els debats televisius, les aportacions van continuar als blocs. Destaquem també que cadascun dels programes televisius es podien veure permanentment a Internet, o bé en reemissions televisives. Finalment, en unes sessions de treball posteriors als debats, es van concretar les diferents aportacions sorgides en els debats televisius.

El procés d'elaboració del Pla Estratègic coincideix amb l'elaboració de l'esborrany del nou Reglament de Participació Ciutadana, a càrrec de la Comissió Política. L'esborrany del Pla, que ha estat fruit d'un procés obert a la ciutadania, i les propostes de modificació del nou Reglament es complementen mútuament.

En l'elaboració de l'esborrany del Pla Estratègic es distingeixen tres moments de participació de la ciutadania:

1. Els debats televisius.
2. El debat i les aportacions al bloc.
3. El treball en sessions sobre els quatre àmbits estratègics.

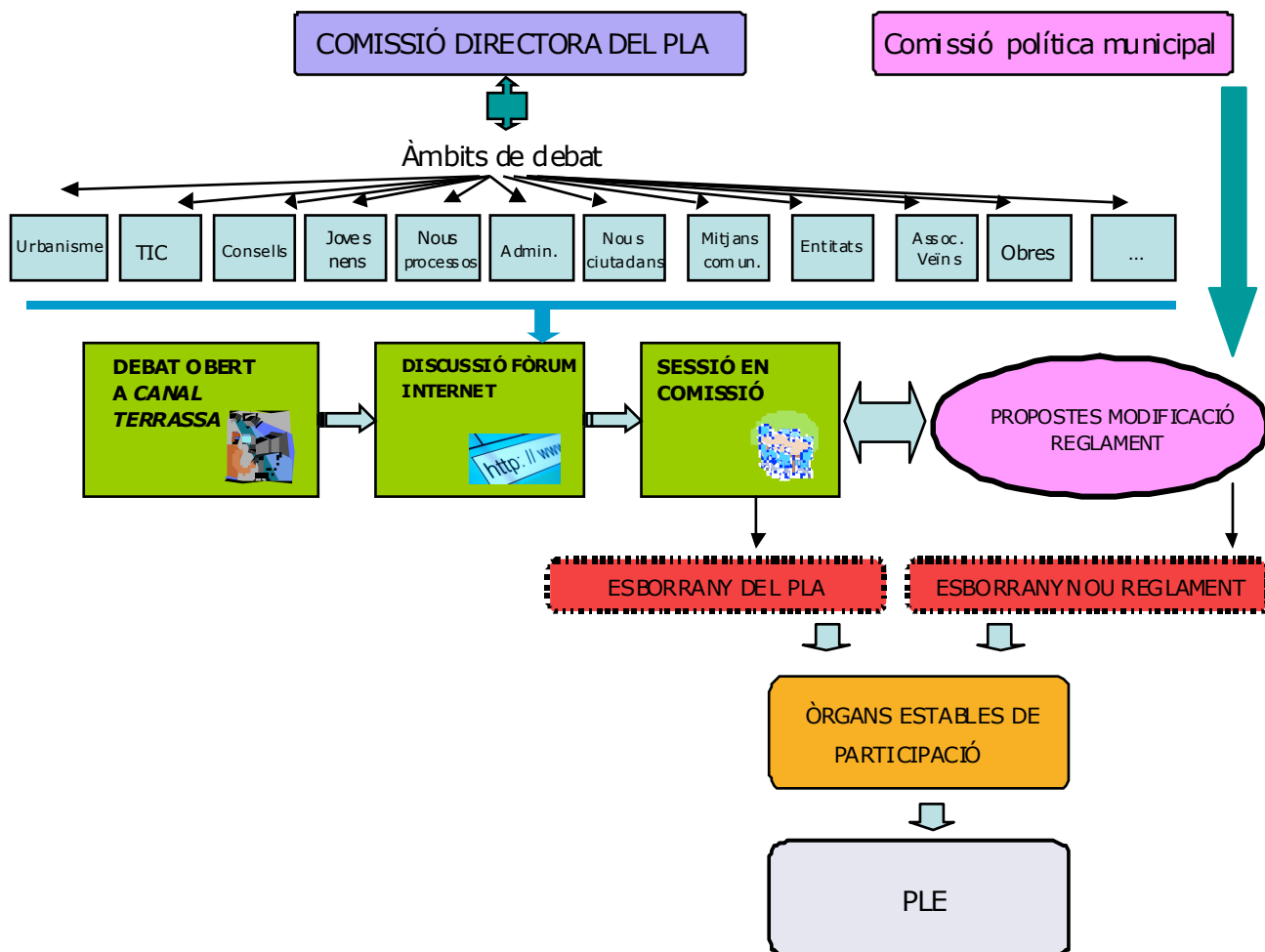
Sens dubte, els dos primers moments han estat els més oberts; han possibilitat l'assistència de la ciutadania i de les entitats als debats i han fomentat la participació mitjançant aportacions per SMS o al bloc. Pel que fa a les sessions de treball, s'hi va convidar totes aquelles persones individuals i entitats que havien mostrat interès durant les fases anteriors del procés.

S'han realitzat un total de 16 programes televisius, emesos els dimecres a les 20.30 per *Canal Terrassa* i que es podien veure també a Internet mitjançant el bloc. A cadascun dels debats hi participava una taula d'experts, que oferien una primera reflexió sobre la temàtica. Aquests experts han enriquit notablement les temàtiques tractades, tot aportant idees i reflexions de gran interès per a aquest Pla Estratègic i per al debat posterior amb les entitats. En el decurs del programa, els experts rebien comentaris o preguntes del públic i també missatges d'SMS i correus electrònics dels telespectadors. Aquestes aportacions eren recollides en un document resum, disponible a Internet conjuntament amb el vídeo del programa. Al bloc de participació s'hi obria un temps de reflexió i d'aportacions ciutadanes, que quedaven recopilades per a les sessions de treball en grup.

L'estructura dissenyada és la que presentem a continuació. Per qüestions de calendari, el treball en comissió es va afegir a les jornades participatives dels mesos de març i abril del 2009.

Procés d'elaboració del Pla Estratègic de Participació

Cronograma del procés:

Fase	Calendari	Objectiu
Fase 0. Preparació i difusió		Implicació de totes les forces polítiques i presentació del projecte als consells municipals de districte
Debats televisius	Octubre - desembre 2008	Reflexió i debat amb experts i ciutadans, associats i individuals
Aportacions a través del bloc	Octubre 2008 - febrer 2009	Reflexió, debat i aportacions individuals
Sessions de treball	31 de març, 1 i 2 d'abril de 2009	Identificació dels reptes i formulació d'objectius i actuacions
Elaboració de l'esborrany	Quart trimestre 2009	Recopilació i síntesi de totes les aportacions
Presentació als òrgans estables de participació	Quart trimestre 2010	Recomanacions, concreció de responsabilitats i establiment d'un calendari
Aprovació al Ple municipal	Gener 2011	Document final: el Pla Estratègic de Participació Ciutadana (PEPC)

Cronograma dels debats televisius (vegeu-ne més informació als annexos):

Debats televisius	Data
Processos de participació innovadors	01-oct
Urbanisme: Processos de transformació de la ciutat	08-oct
Mitjans de comunicació	15-oct
Nous ciutadans i ciutadanes	22-oct
Aplicació de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC)	29-oct
Implicació dels infants i els joves	05-nov
Moviment veïnal	12-nov
Consells de participació	19-nov
L'abstenció electoral	26-nov
Urbanisme: obra pública	03-dic
Adaptació de l'Administració	10-dic
Voluntariat i associacions me	17-dic
Perspectiva de gènere	14-ene
La participació en els plans integrals	21-ene
La consulta ciutadana	28-ene
Programa resum	4-feb

5.3. CANALS DE PARTICIPACIÓ

Les noves tecnologies i els mitjans de comunicació han tingut un pes molt important en el procés participatiu del Pla Estratègic de Participació Ciutadana. Els debats televisius i la plataforma digital del procés han permès acostar a la ciutadania el debat i recollir les aportacions i les reflexions de molts experts, representants d'entitats i de ciutadans i ciutadanes a títol individual.

El procés participatiu ha estat innovador pel que fa a la metodologia utilitzada i a la important utilització de canals telemàtics, que han permès la participació de més de 700 persones (vegeu les xifres de participació a l'annex corresponent). Cal destacar el

format innovador dels programes televisius en directe, que permetia treballar amb el format de debat obert a tota la ciutadania i en els quals es podia participar mitjançant missatges d'SMS. Aquests debats també s'emetien per la ràdio municipal en directe i es tornaven a emetre posteriorment, en diferents horaris, per la televisió municipal. Els blocs, amb prop de 14.000 visites, es van convertir en els escenaris posteriors de participació, en què la ciutadania podria fer aportacions en línia sobre els temes que es debaten als programes. La web del procés també va servir com a punt d'informació actualitzada, amb prop d'un miler de consultes.

Finalment, cal destacar que les inscripcions als debats i als grups de treball es podien realitzar mitjançant l'Administració electrònica, una via utilitzada per nombrosos participants.

6. ELS RESULTATS DEL PROCÉS

L'apartat següent recull les principals necessitats i les respostes formulades pels diferents actors que han format part del procés participatiu, tant a la fase de debats com a la dels grups de treball.

A grans trets, destaquem a continuació les idees principals presents a cadascun dels àmbits estratègics a partir dels quals s'ha dibuixat l'esperit del Pla Estratègic.

El sentiment majoritari és el de **compartir** les reflexions i els debats sobre els projectes municipals. Aquesta voluntat es manifesta quan es parla de renovar i millorar els processos i mecanismes i a l'hora de tractar la participació de grups específics de població. Compartir ha estat, de fet, l'element clau que ha guiat l'elaboració d'aquest Pla.

Aquesta manera de fer, però, ha d'anar acompanyada d'una metodologia concreta. Cal trobar moments per aturar-se, per analitzar, diagnosticar i reflexionar conjuntament sobre el model de ciutat desitjat, sobre quina participació volem, i això només és possible si es parteix d'un bon coneixement del terreny, de la realitat social, i sempre des de la proximitat. En efecte, aquesta percepció propera dels actors i dels projectes apareix com una demanda destacada. La **proximitat**, entre l'Ajuntament i la ciutadania, entre les associacions, entre els barris, és l'ingredient necessari per poder compartir.

Un tercer element que apareix al llarg del discurs és el reforçament del **sentiment de pertinença a la comunitat**. Per millorar aquest sentiment de pertinença és important la implicació del teixit associatiu i la utilització de mecanismes que facilitin la inclusió dels diferents col·lectius i sectors de la ciutat. En l'àmbit de la inclusió, caldrà tenir present la **representativitat i diversitat dels actors**, tant en els òrgans estables de participació com en els òrgans de decisió de les mateixes organitzacions.

Apropar-se i generar sentiment comunitari no és possible sense **un treball en xarxa**, tant en l'entramat de l'organització municipal com en el conjunt d'entitats o agents socials. Tampoc no és possible sense incorporar mecanismes que facin possible més **transparència de la informació**.

Aquí incorporem les noves tecnologies i el paper que tenen a l'hora de **millorar els canals de comunicació** i l'accessibilitat a la informació. Això no obstant, també és present la necessitat de reforçar els mecanismes presencials des d'una perspectiva de proximitat, de confiança i de treball en xarxa. Els propers escenaris que creï el Pla Estratègic han de servir per incorporar mecanismes d'innovació i de creativitat que aportin més **qualitat als projectes**. Aquesta darrera qüestió ha estat tractada notablement, com a requisit general dels projectes.

Fomentar la cultura participativa és també sinònim d'enfortir la democràcia, fent-la més atractiva per a les persones que sovint es mobilitzen quan els temes en joc són propers. És per aquesta raó que ha sorgit la necessitat de treballar des dels barris, des de l'escola, des d'escenaris propers en què siguin possible les experiències vivencials. Renovar-se passa també per una tasca en la qual la comunicació, l'educació i la formació són necessàries per aprendre a participar de diverses maneres.

El Pla Estratègic ha de servir per consolidar i millorar la cultura democràtica a Terrassa.

Síntesi de valors

Al llarg de tot el procés participatiu s'ha posat de manifest que els valors per fer millorar la vida participativa de la ciutat de Terrassa són la relació de l'Administració amb la ciutadania i l'eficiència de l'organització municipal.

El quadre següent recull les paraules clau que formen part d'aquest esperit:

disseny i reflexió	inclusió	accessibilitat	
compartir	diversitat i representativitat	innovació i creativitat	
diagnòstic	transparència	comunicació	RENOVACIÓ DEMOCRÀTICA
PROXIMITAT	xarxa	educació i formació	cultura participativa
comunitat i pertinença	TIC	barri i escola	

No es pot perdre de vista que el que entenem per cultura participativa en realitat té poca presència en la quotidianitat de la societat. Per aquesta raó, el primer principi del

Pla és l'assoliment d'una millora de la participació de la ciutadania en els afers de la vida pública local. L'elaboració d'una estratègia de participació comporta també la complicitat interna de l'Ajuntament i de la ciutadania respecte d'un treball pròxim i compartit, i per aquesta raó, tal com manifestàvem anteriorment, un dels valors essencials és el treball des de la proximitat i el disseny compartit.

L'apartat següent del document presenta les línies de treball i el conjunt d'actuacions que el Pla Estratègic defineix per fer possible la reflexió, el treball compartit i l'enfortiment democràtic. Per fer possible l'execució dels objectius es podran utilitzar recursos propis i ja existents a l'Ajuntament. Una baixa o alta participació ciutadana depèn de l'actitud dels actors implicats i d'una definició clara del marc normatiu que permeti un replantejament de les actuacions del dia a dia.

7. ELS ÀMBITS ESTRATÈGICS, LES LÍNIES DE TREBALL I LES ACCIONS

L'objectiu principal que ha portat a l'elaboració d'aquest Pla Estratègic de Participació Ciutadana ha estat el de redactar, amb la participació de la ciutadania i del teixit associatiu, el **document marc que estableixi les pautes i directrius per al foment de la participació**, amb la voluntat d'aconseguir un Ajuntament de qualitat que busqui la implicació dels ciutadans en els assumptes i les decisions que els afectin.

Els objectius específics que s'han marcat inicialment per concretar aquest Pla Estratègic són els següents:

- Partir dels termes previstos a la normativa vigent, on es garanteix que tots els ciutadans i ciutadanes tenen el dret de participar en els assumptes públics, directament o per mitjà de representants, lliurement elegits en eleccions periòdiques per sufragi universal.
- Entendre la implicació ciutadana com un element bàsic davant dels nous reptes de la societat: la cohesió social, la convivència, l'ús de l'espai públic.
- Millora dels processos i mecanismes existents quan sigui convenient, per tal de facilitar la deliberació ciutadana sobre temes d'interès col·lectiu i així reforçar la seva capacitat per formular i traslladar propostes ciutadanes.
- Definir clarament, en aquests processos i mecanismes, quins són les regles i els límits, qui hi participa (associacions, individus, institucions, etc.) i el paper que hi tindrà cadascun dels actors. En aquest sentit, s'ha de fomentar la participació de la ciutadania a títol individual en els processos, juntament amb les associacions, les quals poden exercir-hi una funció de promoció i de seguiment del procés.
- Regular la participació mitjançant normes clares i senzilles, a més de definir-ne els àmbits i els límits en el marc legislatiu actual.
- Explorar i estudiar totes les possibilitats per arribar a tots els sectors de la ciutadania que desitgin implicar-se en els processos participatius. En particular, ha d'atendre aquells sectors que acostumen a participar menys: dones, joves, nens, persones grans i d'altres.

- Considerar el funcionament, els mecanismes i horaris que poden dificultar la presència de certs col·lectius en els processos de participació i adaptar-los a les diverses situacions, en la mesura que sigui possible. Cal elaborar programes i dissenyar recursos per incorporar totes les persones, en igualtat de condicions, a la dinàmica social i política.
- Conjuguar els processos de participació que es vagin impulsant des de les diverses àrees de l'Ajuntament, tant pel que fa als calendaris com a les temàtiques que es desenvolupin.
- Treure partit de la potencialitat que ofereixen les noves tecnologies de la informació i la comunicació, per propiciar la participació. Aquest objectiu ha d'anar acompanyat d'accions que redueixin la fractura digital existent entre la ciutadania.
- Reforçar el teixit associatiu com a element bàsic d'articulació democràtica de la societat.
- Incorporar l'avaluació al disseny de les polítiques de participació ciutadana, definint amb anterioritat els agents participants, al costat dels temps, els moments i els recursos que s'utilitzaran.
- L'avaluació ha de servir per aprendre, revisar i millorar les polítiques públiques. Per això és fonamental que, en aquestes fases dels processos, també hi sigui present una representació dels participants.
- Garantir la transparència i el retorn del procés d'avaluació i de l'execució dels resultats. L'Ajuntament ha de retre comptes a la ciutadania sobre com ha anat el procés i els efectes que ha tingut. Cal que els participants descobreixin per a què ha servit la seva implicació.
- Establir l'actualització dels mecanismes de participació.

Un cop realitzat el procés participatiu i transcorregut el període de debat i d'aportacions, el Pla Estratègic de Participació Ciutadana proposa unes línies d'actuacions, que es desenvolupen en els apartats següents.

7.1. MECANISMES I PROCESSOS DE PARTICIPACIÓ

Un dels principals objectius del Pla Estratègic de Participació Ciutadana és actualitzar i adaptar els mecanismes de participació existents, per fer possible la implementació d'elements de millora. De forma paral·lela a l'elaboració d'aquest document, s'està treballant en la redacció del nou Reglament de Participació Ciutadana, en el qual es recolliran les actualitzacions dels òrgans estables de participació i la formulació de nous òrgans. L'adaptació d'aquest marc normatiu municipal ha de garantir el dret de participació en els assumptes públics a tots els ciutadans i ciutadanes, mitjançant els òrgans estables, els processos i altres mecanismes. Es tracta, doncs, d'identificar els reptes dels mecanismes i processos actuals per fer possible una implicació més gran de la ciutadania, ja sigui a títol individual o de manera associada.

Els processos i els espais participatius són, per ells mateixos, la millor oportunitat per educar en la participació. Però això només serà possible si els òrgans, mecanismes i processos participatius són de qualitat, compleixen els requisits metodològics establerts i respecten els acords presos. Si és així, l'experiència serà positiva i els ciutadans voldran continuar participant-hi. L'objectiu i l'abast d'un determinat espai o procés participatiu ja preveu unes certes eines pedagògiques de sensibilització, concretades en l'experiència de participar. Amb voluntat política i els recursos adients, els processos han de tenir una bona resposta ciutadana. La qualitat implica no decebre expectatives i, per tant, també caldrà explicar prèviament el tipus de procés de què es tracta, tot delimitant-ne clarament els objectius, els límits, la destinació de les opinions recollides, el moment de la devolució del resultat i el seguiment dels acords.

Aquest àmbit estratègic ha permès obrir una reflexió sobre l'estat actual de la participació a Catalunya i a Terrassa i ha fet palesa la necessitat d'introduir elements d'innovació que responguin a les estratègies i necessitats actuals.

La primera reflexió parteix de la necessitat de **compartir un mateix concepte de la participació** per poder assolir l'objectiu més genèric, que no és altre que l'impuls de la participació ciutadana en tots els àmbits de la ciutat.

Sobre els actuals mecanismes de participació de Terrassa, predomina la percepció d'un cert estancament, que explica la voluntat de revitalitzar la participació mitjançant la **innovació** i el **redimensionament dels actuals consells de participació**.

Sobre els processos, cada vegada hi guanyen més pes i presència els que es refereixen a temes de caire urbanístic, la qual cosa creiem que fa necessari incrementar la cobertura d'actors sobre aquesta temàtica. Treballar a partir de les persones i els seus barris farà possible la formulació d'identitat i de sentiment de pertinença a la comunitat. És en aquest punt on les associacions poden aportar un valor afegit com a actors vehiculars de les necessitats veïnals. Cal recuperar el seu paper de dinamització comunitària, mitjançant la revitalització de la xarxa social i la millora dels seus instruments.

Les grans qüestions plantejades en aquest primer àmbit són les següents: quins elements han de fer possible la innovació; com millorar i potenciar els mecanismes i òrgans actuals; com obrir-se a una diversitat més gran d'actors, i com generar més cultura democràtica. En relació amb aquest últim element, cal destacar l'actual context de desafecció política, que requereix fer més esforços per treballar en el foment de la participació ciutadana.

La formulació de les línies de treball d'aquest àmbit estratègic parteix d'aquests elements principals:

Impulsar la participació a tots els àmbits de ciutat per millorar l'afecció vers la política i la cultura participativa. Cal assolir una definició compartida del concepte de *participació* i tenir un disseny compartit dels processos, en què l'avaluació s'ha d'incorporar com una part bàsica que ajudarà a millorar.

Actualitzar i adaptar els mecanismes existents i els processos, tot incorporant-hi elements innovadors i millorant el paper i el funcionament dels òrgans de participació. Aquests òrgans, els consells, han d'anar més enllà de la informació i han d'arribar a incidir en les polítiques municipals. També cal que siguin més visibles i atractius i que es refermi el seu paper de debat i de reflexió sobre els temes d'interès comú. Per tal d'aconseguir aquest objectiu, han de tenir una composició més heterogènia i han de representar la diversitat del teixit associatiu i social de la ciutat. Finalment, cal replantejar-ne la configuració, concretament la

dels consells territorials, i establir un marc més unificat pel que fa als consells sectorials.

Apropar la construcció de la ciutat a les persones. En nombrosos processos participatius vinculats a la transformació de ciutat, d'obra pública o de reforma integral, s'ha percebut la complexitat del llenguatge urbanístic, molt tècnic. Aquesta realitat tendeix a allunyar una participació ciutadana urbanística de qualitat. Cal, doncs, evitar aquestes barreres i aprofitar el potencial de construir de forma compartida. La repercussió de l'urbanisme en la vida quotidiana de les persones és molt important i és un dels elements que pot generar sentiment de pertinença a una comunitat.

La posada en comú d'aquests reptes i necessitats ha permès la formulació de les següents línies, objectius i accions relatius a la millora i la innovació dels actuals mecanismes i processos participatius a Terrassa.

7.1.1. LÍNIES DE TREBALL I ACCIONS

L1 Impulsar la participació ciutadana en els diferents àmbits de la ciutat, amb l'objectiu de posar en valor la participació, crear cultura participativa i evitar la desafecció política.

Cal que la participació ciutadana en la presa de decisions dels assumptes públics sigui entesa per la ciutadania com un element indestriable de la gestió municipal. És per això que cal revalorar la participació ciutadana i dur a terme una tasca important en la sensibilització de la ciutadania sobre les polítiques de participació.

Per aconseguir aquest objectiu entorn dels valors i l'enfortiment de la participació, el Pla Estratègic de Participació Ciutadana planteja les mesures següents:

- Elaborar una agenda participativa de mandat, en la qual s'especifiquin els temes que es volen treballar de forma participativa. Difondre i actualitzar aquesta agenda.
- Promoure la participació a les escoles d'educació primària i secundària i a les entitats de lleure mitjançant tallers explicatius i participatius i amb material pedagògic específic.

- Donar més ressò informatiu a les actuacions i els projectes realitzats amb la participació ciutadana, a través dels mitjans de comunicació municipals i locals.
- Reforçar les funcions del Servei de Participació Ciutadana pel que fa a l'impuls, coordinació, acompanyament i assessorament transversal a tots els processos participatius impulsats des de qualsevol àrea de l'Ajuntament.
- Realitzar accions formatives entorn de la participació ciutadana per als responsables polítics, tècnics i teixit social.
- Incorporar als plans de formació del personal accions relacionades amb la participació ciutadana.
- Crear una guia pràctica i senzilla, amb l'explicació i definició de la terminologia relacionada amb la participació ciutadana.
- Crear l'Observatori de la Innovació Democràtica, un òrgan format per representants municipals, experts de l'àmbit universitari i entitats. La funció principal és la de "prendre el pols" de la realitat participativa en la gestió dels afers municipals i estudiar la utilització d'eines innovadores que puguin millorar la participació ciutadana a la ciutat.
- Crear un Banc de Bones Pràctiques de Participació, on es recullin els millors projectes de participació duts a terme per l'Ajuntament i pel teixit associatiu.

L2 Impulsar i millorar els òrgans estables de participació ciutadana, per tal que esdevinguin espais de participació efectiva.

Els òrgans de participació són instruments que des de fa anys vehiculen i organitzen la participació ciutadana a la nostra ciutat, i que han esdevingut espais crucials de debat, deliberació, acompanyament i contrast de l'acció de govern. Aquests espais tenen sentit en tant que tenen objectius i utilitats clarament definides.

Durant els últims anys ha tingut lloc un cert estancament en el funcionament d'alguns d'aquests òrgans, cosa que fa necessari el replantejament i l'actualització de la seva composició i del seu funcionament.

Els objectius principals d'aquesta línia d'actuació són els següents:

- a) Revisar el funcionament dels diferents consells i, en aquells àmbits en què sigui necessari, crear-ne de nous.
- b) Garantir la representació dels diferents actors socials en la composició dels òrgans.
- c) Crear dinamisme i efectivitat en el funcionament, tot enfortint el debat i el consens.
- d) Millorar la visibilitat i el reconeixement d'aquests òrgans entre la ciutadania.
- e) Realitzar valoracions conjuntes del funcionament.
- f) Millorar la comunicació interna i la comunicació entre els diferents òrgans.

Per portar a terme aquests objectius, el Pla Estratègic preveu aquestes accions:

- Crear la imatge corporativa dels òrgans i els processos de participació, amb una marca fàcilment identificable; amb un missatge comú que sigui entenedor i que englobi tots els espais i projectes participatius.
- Donar més protagonisme social a aquests òrgans, incrementant-ne la presència en els mitjans de comunicació i Internet.
- Crear una base de dades, un Registre Ciutadà en què els ciutadans i les ciutadanes, a títol individual, s'hi puguin inscriure per participar en els diferents òrgans i processos. Aquest registre ha de ser representatiu pel que fa als diferents sectors de la població (edat, sexe, territori, etc.) i ha d'assolir un bon nombre de persones adherides, per poder garantir la representació d'aquest col·lectiu.
- Incorporar, als diferents consells, ciutadans i ciutadanes triats de forma aleatòria, que estiguin inscrits a títol individual al Registre Ciutadà.
- Crear un espai a Internet, similar a un Portal de Consells, que esdevingui un instrument per potenciar l'establiment d'una xarxa de coordinació i d'intercanvi entre consells, alhora que pot ajudar a augmentar la seva visibilitat i el coneixement entre la ciutadania.

- Crear el Consell de Ciutat, un espai en el qual l'acció de govern pugui ser debatuda des de la globalitat, i no només de manera sectorial.
- Crear el Consell Municipal de Joves, un espai de consulta i participació per als i les joves de la ciutat i les seves associacions.
- Crear el Consell d'Infants, en què els infants puguin exercir el seu dret a participar amb un instrument que els permetrà implicar-se en la vida de la seva ciutat.
- Garantir l'accés de la ciutadania a la informació generada pels espais de participació: la composició, les convocatòries –amb l'ordre del dia corresponent–, els acords de les sessions, els informes participatius i les memòries es faran públics a través d'un espai específic per aquests òrgans, a la web municipal de Participació Ciutadana.
- En la mesura de les possibilitats, difondre el contingut de les sessions a la televisió pública municipal i per Internet. L'activitat i els acords d'aquests òrgans han de ser notícia i han de ser posats a l'abast de la ciutadania.
- Afavorir la coordinació entre les diferents àrees municipals que gestionen consells, mitjançant la creació d'una Comissió Tècnica de Consells Municipals per tal d'establir circuits i canals d'informació entre els diferents òrgans estables de participació.
- Millorar l'estructura i el funcionament dels consells territorials: la informació externa, la projecció externa, el funcionament i la composició, amb les actuacions següents:
  - a) Realitzar una campanya de difusió sobre què són els consells de districte, qui en forma part, com funcionen, quins temes tracten, etc.
  - b) Publicar els continguts de les sessions, els informes i els acords de cada consell municipal a la web i al taulell de la seva seu.

- c) Crear una web específica per als consells de districte que contingui la informació d'utilitat per als consellers i conselleres, i que contingui també un espai de participació i intercanvi entre els mateixos membres.
- d) Enfortir els debats en el si dels consells, tot prioritant els temes de més rellevància i traslladant-hi els temes importants de l'agenda de govern que tinguin relació amb el districte corresponent.
- e) Obrir els consells a tots actors que formen part del territori: incloure l'ampli ventall d'actors socials i entitats que formen part del districte (incloure-hi les diferents entitats, la comunitat educativa, la comunitat assistencial, etc.).
- f) Incloure representants de la ciutadania, a títol individual, en la composició del plenari del consell. Aquests ciutadans i ciutadanes han de procedir del Registre Ciutadà, per sorteig aleatori.
- g) Reforçar la visió de gènere i d'altres col·lectius específics en la composició del plenari.
- h) Atorgar la vicepresidència del Consell a un dels representants del plenari i facilitar la participació en l'elaboració dels ordres dels dia i del seu funcionament en general.
- i) Facilitar informació, amb la màxima antelació possible, sobre els punts de l'ordre del dia que es tractarà a la sessió.
- j) Realitzar una sessió anual sobre l'estat de cada districte, a partir dels informes presentats per les entitats veïnals que participen en el consell de districte. El consell emetrà un informe que servirà per a l'elaboració dels pressupostos municipals.
- k) Realitzar una sessió anual per cada districte, en la qual es presentarà i es debatrà el projecte de pressupost municipal.
- l) Realitzar una avaluació i una memòria anuals del funcionament dels consells. Establir uns indicadors de valoració.

L3 La millora en els espais puntuals de participació: els processos.

Es tracta d'espais que no tenen voluntat de permanència en el temps i que responen a un objectiu concret que en motiva la creació.

Els **objectius** principals d'aquesta línia són els següents:

- a) Potenciar el treball de proximitat territorial, per tractar problemàtiques concretes i afavorir el sentiment de comunitat.
- b) Buscar el màxim acord possible en els objectius i les regles de joc dels processos, tot evitant resistències i garantint el desenvolupament d'aquests.
- c) Crear confiança entorn de la participació en espais puntuals, tot convertint els processos en eines d'apropament de la ciutadania a la gestió dels afers públics.
- d) Garantir la representativitat, pluralitat i amplitud dels participants.
- e) Garantir la legitimitat i la transparència en la realització dels processos participatius i en l'execució dels resultats.
- f) Buscar la fidelització dels ciutadans i ciutadanes que participen en els processos.

Les accions per portar a terme aquests objectius són les següents:

- Regular, mitjançant el Reglament de Participació Ciutadana, la iniciativa dels processos participatius municipals que es proposin per part d'actors socials i ciutadans, per tal que es puguin dur a terme amb el suport de l'Ajuntament.
- Presentar i aprovar al Ple municipal els processos de participació per a la presa de decisions públiques.
- Crear una comissió de seguiment per a cada procés participatiu format pels diferents agents implicats en el procés. Aquesta comissió tindrà la funció de definir metodologies, establir calendaris, participar en l'estratègia comunicativa, retornar els resultats i realitzar la valoració dels processos.

- Impulsar les Taules Participatives com a òrgans de referència en els processos participatius vinculats a l'urbanisme i a l'obra pública. Aquestes taules han d'estar formades per tècnics municipals, entitats del territori i ciutadans i ciutadanes a títol individual, i estaran presidides pel regidor o regidora de districte corresponent.
- Aprofitar l'experiència metodològica dels Plans de Barris per ampliar l'experiència a d'altres sectors.
- Elaborar una memòria participativa per a cada procés, que s'ha de retornar als participants i a la ciutadania en general.
- Realitzar, per a cada procés, una fase d'avaluació dels resultats obtinguts, utilitzant indicadors quantitius i qualitius.

QUADRE ÀMBIT 1: MECANISMES I PROCESSOS DE PARTICIPACIÓ

L1 Impulsar la participació ciutadana en els diferents àmbits de la ciutat	
Objectius	
Posar en valor la participació, crear cultura participativa i evitar la desafecció política de la ciutadania	
Accions	Calendari
○ Elaborar una agenda participativa de mandat en la qual s'especifiquin els temes que es volen treballar de forma participativa. Difondre i actualitzar aquesta agenda.	2011
○ Promoure la participació a les escoles d'educació primària i secundària i entitats de lleure, mitjançant tallers explicatius i participatius i amb material pedagògic específic.	2012-2015
○ Donar més ressò informatiu a les actuacions i als projectes realitzats amb la participació ciutadana.	2011-2015
○ Reforçar les funcions del Servei de Participació Ciutadana d'impuls, coordinació, acompanyament i assessorament transversal als diferents processos impulsats des de qualsevol àrea de l'Ajuntament.	2011-2015
○ Realitzar accions formatives entorn de la participació per als responsables polítics, tècnics i teixit social.	2011-2015
○ Incorporar als plans de formació del personal accions relacionades amb la participació ciutadana.	2011-2015
○ Crear una guia pràctica i senzilla amb l'explicació i definició de la terminologia relacionada amb la participació ciutadana.	2011
○ Crear l'Observatori de la Innovació Democràtica, un òrgan format per representants municipals, experts de l'àmbit universitari i entitats.	2012
○ Crear un Banc de Bones Pràctiques de Participació, en què es recullen els millors projectes de participació duts a terme per l'Ajuntament i pel teixit associatiu.	2012

L2 Impulsar i millorar els òrgans estables de participació	
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Revisar el funcionament dels diferents consells i, en aquells àmbits en què es consideri necessari, crear-ne de nous. ○ Garantir la representació dels diferents actors socials en la composició dels òrgans. ○ Crear dinamisme i efectivitat en el funcionament, tot enfortint el debat i el consens. ○ Millorar la visibilitat i el reconeixement d'aquests òrgans entre la ciutadania. ○ Realitzar valoracions conjuntes del seu funcionament. ○ Millorar la comunicació interna i la comunicació entre els diferents òrgans. ○ Millorar l'estructura i el funcionament dels consells territorials. 	
Accions	Calendari
○ Crear la imatge corporativa dels òrgans i processos de participació, amb una marca fàcilment identificable i amb un missatge comú que sigui entenedor i que englobi tots els espais i projectes participatius.	2011
○ Donar més protagonisme social a aquests òrgans, tot incrementant la seva presència en els mitjans de comunicació i a Internet.	2011-2015
○ Crear una base de dades, un Registre Ciutadà al qual la ciutadania, a títol individual, pugui inscriure's per participar als diferents òrgans i processos.	2011
○ Incorporar, als diferents consells, ciutadans i ciutadanes triats de manera aleatòria, que estiguin inscrits a títol individual al Registre Ciutadà.	2011-2015
○ Crear el Consell de Ciutat, un espai en què l'acció de govern pugui ser debatuda des de la globalitat, i no només de manera sectorial.	2011
○ Crear el Consell Municipal de Joves, un espai de consulta i participació per als i les joves de la ciutat i les seves associacions.	2010
○ Crear el Consell d'Infants.	2011
○ Garantir l'accés de la ciutadania a la informació generada pels espais de participació: composició, convocatòries i ordre del dia, acords de les sessions, informes i memòries. Aquesta informació estarà disponible a la web municipal de Participació Ciutadana.	2011-2015
○ En la mesura de les possibilitats, difondre el contingut de les sessions a la televisió municipal i per Internet. L'activitat, el debat i els acords d'aquests òrgans han de ser notícia i han de ser posats a l'abast de la ciutadania.	2011-2015
○ Afavorir la coordinació entre les diferents àrees municipals que gestionen consells mitjançant la creació d'una Comissió Tècnica de Consells Municipals, que establirà circuits i canals d'informació entre els diferents òrgans estables de participació.	2011-2015
○ Crear un espai a Internet, similar a un Portal de Consells, que esdevingui un instrument per potenciar l'establiment d'una xarxa de coordinació i d'intercanvi entre consells, alhora que pot ajudar a fer créixer la seva visibilitat i coneixement entre la ciutadania.	2011-2012
○ Realitzar una campanya de difusió sobre què són els consells de districte, qui en forma part, com funcionen, quins temes tracten, etc.	2011
○ Publicar els continguts de les sessions, els informes i els acords de cada consell de districte a la web i al taulell de la seva seu.	2011-2015
○ Crear una web específica per als consells de districte que contingui la informació d'utilitat per als consellers i conselleres, i que contingui també un espai de participació i d'intercanvi entre els mateixos membres.	2011
○ Enfortir els debats en el si dels consells, tot prioritzant els temes de més rellevància i traslladant-hi els temes importants de l'agenda de govern relacionats amb el districte corresponent.	2011-2015
○ Obrir els consells a tots els actors que formen part del territori: indoure-hi l'ampli ventall d'actors socials i entitats que formen part del districte (les diferents entitats, la comunitat educativa, la comunitat assistencial, etc.).	2011-2015
○ Incloure representació dels ciutadans i ciutadanes, a títol individual, en la composició del plenari del consell. Aquesta ciutadania ha de sortir per sorteig aleatori del Registre Ciutadà.	2011-2015

○ Reforçar la visió de gènere i d'altres col·lectius específics en la composició del plenari.	2011-2015
○ Atorgar la vicepresidència del plenari a un dels representants del plenari i facilitar la participació en l'elaboració dels ordres del dia i del seu funcionament en general.	2011-2015
○ Realitzar una sessió anual sobre l'estat de cada districte, a partir dels informes presentats per les entitats veïnals que participen al consell de districte. El consell emetrà un informe que servirà per a l'elaboració dels pressupostos municipals.	2011-2015
○ Realitzar una sessió anual per a cada districte, on es presentarà i es debatrà el projecte de pressupost municipal.	2011-2015
○ Facilitar informació, amb la màxima antelació possible, sobre els punts de l'ordre que es tractaran a la sessió.	2011-2015
○ Realitzar una avaluació i una memòria anuals del funcionament dels consells. Establir uns indicadors de valoració.	2012-2015

L3 Millorar els espais puntuals de participació: els processos

Objectius

- Potenciar el treball de proximitat territorial i afavorir el sentiment de comunitat.
- Buscar el màxim acord possible en els objectius i les regles de joc dels processos.
- Crear confiança, tot convertint els processos en eines d'apropament de la ciutadania a la gestió dels afers públics.
- Garantir la representativitat, pluralitat i amplitud dels participants.
- Garantir la legitimitat i la transparència en l'execució dels processos i en la realització dels resultats.
- Buscar la fidelització dels ciutadans que participen en els processos.

Accions

Calendari

○ Regular, mitjançant el Reglament de Participació, la iniciativa dels processos participatius municipals que es proposin per part d'actors socials i ciutadans, per tal que puguin ser portats a terme amb el suport de l'Ajuntament.	2011-2012
○ Presentar i aprovar al Ple municipal els processos de participació per a la presa de decisions públiques.	2011-2015
○ Crear una comissió de seguiment per a cada procés participatiu format pels diferents agents implicats en el procés. Aquesta comissió tindrà la funció de definir metodologies, establir calendaris, participar en l'estratègia comunicativa, retornar els resultats i realitzar la valoració dels processos.	2011-2015
○ Impulsar les Taules Participatives com a òrgans de referència en els processos participatius vinculats a l'urbanisme i a l'obra pública. Aquestes taules han d'estar formades per tècnics municipals, entitats del territori i per ciutadans i ciutadanes a títol individual i estaran presidides pel regidor o regidora del districte corresponent.	2011-2015
○ Aprofitar l'experiència metodològica dels Plans de Barris per ampliar l'experiència a altres sectors.	2011-2015
○ Elaborar una memòria participativa per a cada procés, que s'ha de retornar als participants i a la ciutadania en general.	2011-2015
○ Realitzar, per a cada procés, una fase d'avaluació dels resultats obtinguts, tot utilitzant indicadors quantitatius i qualitatius.	2011-2015

7.2. FOMENT DE L'ASSOCIACIONISME

La riquesa i la densitat del teixit associatiu sectorial i territorial de Terrassa figuren entre els principals actius de la realitat de la democràcia participativa a la ciutat.

Les associacions tenen un paper que històricament s'ha centrat en la defensa dels interessos col·lectius mitjançant els moviments veïnals, coneguts pel seu paper reivindicatiu. No obstant això, el context actual de la ciutat presenta un cert desgast i un canvi de context, en el qual predominen l'individualisme i la manca de cultura participativa i associativa. Les associacions terrassenques poden contribuir a la revitalització d'aquesta societat, mitjançant la difusió de valors comunitaris. En aquest sentit, han aparegut els moviments de voluntariat, que, d'alguna manera, han intentat respondre a les noves necessitats de la societat actual, a les quals l'Administració de vegades té dificultats per arribar-hi. Les xarxes de solidaritat esdevenen imprescindibles per fer front a les noves necessitats d'un Estat del Benestar que necessita la complicitat de tota la societat per donar-hi respostes.

El Pla Estratègic de Participació Ciutadana vol adaptar i atorgar **un nou paper al teixit associatiu per avançar cap a aquesta tasca de dinamització social i comunitària**. Un pla que tingui com a objectiu el foment de l'associacionisme és un pla que vol obrir canals amb la ciutadania i treballar amb més proximitat, entesa com una oportunitat d'obrir-se al territori i als àmbits sectorials que comprèn la gestió municipal. Aquest objectiu ens permetrà avançar cap a una ciutat amb una gestió de proximitat que atengui els problemes quotidians i que faciliti la implicació i la participació de la ciutadania en la vida pública. En aquest sentit, **el Pla Estratègic de Participació Ciutadana reforça el vessant comunitari, tot recuperant els valors de l'associacionisme i reconeixent-lo i recolzant-lo, alhora que li atorga més autonomia**.

Així mateix, també són objectius del Pla Estratègic augmentar i reforçar la presència associativa als espais de participació, ja que hi ha certs sectors d'associacions que no hi tenen gaire participació, i d'altres que tenen la sensació de no ser prou aprofitats per enriquir aquest nou marc de relacions entre l'Ajuntament i la ciutadania.

El Pla es planteja, a partir de les aportacions del procés, diferents qüestions sobre l'àmbit de l'associacionisme: com fer possible la generació de la cultura participativa

mitjançant el foment de l'associacionisme; com atorgar més protagonisme i autonomia en aquesta tasca, i com assolir la realització de projectes comunitaris i de qualitat.

La formulació de les línies de treball d'aquest àmbit estratègic parteix d'aquests elements principals:

El canvi de context, de la reivindicació a la dinamització social i comunitària: Nombroses associacions i, en especial, les veïnals, van néixer per lluitar contra les condicions precàries del seus barris. El pas del temps i la millora de les condicions bàsiques han fet que aquest paper, molt important en aquell moment històric, hagi perdut força. Paral·lelament, en la societat ha crescut el desinterès per la vida participativa en el seu entorn. I és aquí on les entitats poden exercir una bona tasca com a elements cohesionadors del seu entorn social.

La naturalesa dels projectes i objectius: Hi ha dificultats de mantenir una perspectiva comunitària, ja que algunes entitats només es mouen al voltant dels seus interessos. Per aquesta raó cal recuperar la perspectiva comunitària, de barri i d'interessos compartits, amb uns projectes formulats amb qualitat.

Democràcia interna i transparència: La qüestió de la representativitat i de l'estat intern de les entitats és cabdal. Es parla de les limitacions del relleu generacional, de la igualtat de gènere i de la inclusió de nous col·lectius. D'altra banda, es qüestiona la possibilitat d'obrir debats interns i de disposar de més presència ciutadana, atès que moltes entitats encara són desconegudes per a la resta de la ciutadania.

Autonomia i relació amb l'Administració: En la majoria d'entitats, els recursos econòmics depenen en gran part dels ajuts de l'Administració. D'altra banda, la presència d'alguns membres d'entitats es repeteix a diferents òrgans de participació. La presència associativa en espais de participació ha d'augmentar en qualitat i en pluralitat.

7.2.1. LÍNIES DE TREBALL I ACCIONS

7.2.1.1. Línies de treball en relació amb el canvi de context: cap a la dinamització social i comunitària

L1 Establir i mantenir una relació propera amb el territori i amb els diversos actors socials que hi intervenen.

Els **objectius** principals d'aquesta línia són:

- a) Donar a conèixer les activitats i els objectius del teixit associatiu i incentivar la seva implicació entre la ciutadania.
- b) Facilitar instruments que possibilitin un grau més alt de visibilitat social de les entitats a nivell de barri, districte i ciutat.
- c) Disposar de mecanismes que facilitin la informació als ciutadans i ciutadanes per poder realitzar accions de voluntariat.
- d) Facilitar a les entitats l'accés als mitjans de comunicació públics per tal de difondre la seva tasca i augmentar el seu coneixement social.

Les **accions** per portar a terme aquesta línia de treball són les següents:

- Actualització del Registre Municipal d'Entitats i Associacions Ciutadanes (RMEAC), com a eina al servei de les entitats, per facilitar la visualització i la difusió d'aquestes.
- Edició de la Guia d'Entitats i Associacions de la ciutat, fer-ne difusió i actualitzar-la de manera permanent.
- Elaboració, en col·laboració amb les escoles, de materials pedagògics sobre les entitats i la participació social que aquestes possibiliten.
- Fomentar el coneixement de l'associacionisme als equipaments públics, mitjançant la inclusió de les activitats de les entitats en la difusió periòdica de l'activitat dels espais cívics.
- Realitzar periòdicament unes jornades adreçades a la trobada, l'intercanvi i l'aprofundiment entre les entitats i associacions de la ciutat.

- Impulsar, d'acord amb les entitats de la ciutat, un Congrés d'Associacions per aprofundir en les estratègies d'enfortiment del teixit associatiu.
- Impulsar, als diferents districtes de la ciutat, l'organització de mostres d'entitats que facilitin l'intercanvi i la posada en valor de la tasca del moviment associatiu.
- Fer un acte de reconeixement i agraïment del Consistori cap al moviment associatiu i al voluntariat, per tal de reconèixer la important tasca que realitzen a la nostra ciutat.
- Creació d'un Banc del Voluntariat, de recursos materials i personals, per posar-lo al servei de les entitats.
- Incorporació d'informació de les entitats de la ciutat a l'E-mapa.
- Elaboració de reportatges i informacions als mitjans de comunicació.
- Elaboració d'un programa televisiu setmanal específic dedicat a les entitats de la ciutat (associacionisme i voluntariat).

7.2.1.2. Línia de treball en relació amb la naturalesa dels projectes i objectius: qualitat i comunitat

L2 Fomentar la generació de projectes d'interès comunitari per a la millora de la comunitat.

Els **objectius** principals d'aquesta línia són els següents:

- a) Impulsar el treball transversal i comunitari.
- b) Col·laborar amb les entitats promotores o impulsores que vulguin impulsar el codi ètic de les entitats de la ciutat.
- c) Donar suport a la creació i la vinculació a organitzacions de segon i tercer grau.
- d) Fomentar l'elaboració compartida, entre les entitats i l'Ajuntament, d'un diagnòstic de necessitats dels diferents districtes.

Les **accions** per portar a terme aquesta línia de treball són les següents:

- Fomentar la visió estratègica a mig i a llarg termini de les entitats, tot oferint ajuts per a la realització dels projectes.
- Disposar d'assessorament extern i independent que pugui orientar les entitats en l'elaboració dels seus projectes.
- Primar, en l'atorgament de subvencions, l'esforç d'aquelles entitats que elaborin plans estratègics.
- Fer un reconeixement específic a les associacions amb voluntariat que desenvolupin una tasca exemplar i que sigui objecte de reconeixement públic.
- Impulsar, mitjançant visites, trobades i xerrades, el coneixement d'iniciatives existents a d'altres municipis relacionades amb el codi ètic i amb les bones pràctiques associatives.
- Donar a conèixer el paper de les organitzacions de segon i tercer grau presents a la ciutat.
- Elaborar un inventari dels recursos i serveis existents, per tal de prioritzar intervencions conjuntes.

7.2.1.3. Línia de treball en relació amb la democràcia interna i la transparència

L3 Avançar cap a un grau més alt de democratització interna de les entitats i propiciar un clima intern de deliberació.

El principal **objectiu** d'aquesta línia és el desenvolupament d'actuacions d'assessorament i formació adreçades a millorar la participació interna dins de les entitats, tot afavorint els processos de relleu dels òrgans directius i millorant la transparència en la seva actuació.

Les **accions** per portar a terme aquesta línia són:

- Fomentar la participació de les dones als òrgans de govern de les entitats.

- Intensificar la comunicació amb les entitats per tal que tinguin actualitzades les juntes i procedeixin a la renovació dels càrrecs quan ho especifiquin els seus estatuts.
- Actualitzar el Registre Municipal d'Entitats i Associacions Ciutadanes (RMEAC).
- Desenvolupar formacions específiques respecte dels espais de diàleg i debat intern i l'ús de les assemblees de socis.
- Assessorar en l'elaboració de projectes, memòries i balanços econòmics de cada entitat, com també en els processos de control i avaluació externs.

L4 Incorporació de les noves tecnologies per a la millora de l'organització i la projecció pública de les entitats.

Els principals **objectius** d'aquesta línia són els següents:

- a) Implementar programes per facilitar la implantació de la signatura electrònica de les entitats i facilitar-ne l'accés a la seu electrònica per a la tramitació i l'actualització de les seves dades.
- b) Desenvolupar campanyes d'ajut a la informatització de les entitats de Terrassa.
- c) Facilitar que les entitats tinguin pàgines web actualitzades i donar-hi suport.

Les **accions** per portar a terme aquesta línia són les següents:

- Realització del Projecte E-associacions: signatura electrònica per a l'accés a la seu electrònica municipal i accés i actualització de l'RMEAC.
- Formació en noves tecnologies i participació mitjançant el Punt Xarxa i el Servei d'Entitats.
- Potenciació i difusió del Portal d'Entitats de la ciutat.
- Facilitar un espai per a entitats a Internet i impulsar espais en què les entitats puguin tenir protagonisme a la xarxa.
- Propiciar que les comunicacions entre l'Ajuntament i les entitats es facin mitjançant correu electrònic.

7.2.1.4. Línia de treball en relació amb l'autonomia de les entitats i la seva relació amb l'Administració

L5 Donar suport al teixit associatiu i afavorir-ne l'enfortiment, mitjançant el desenvolupament d'estratègies que permetin a les entitats un grau més alt d'autonomia.

Els **objectius** principals d'aquesta línia són els següents:

- a) Oferir recursos, suport i assessorament al moviment associatiu per tal d'afavorir-ne la millora i l'enfortiment.
- b) Fomentar espais entre entitats per a la reflexió comuna.

La principal mesura per portar a terme aquests objectius és la creació d'una Agència d'Entitats, des del Servei de Participació Ciutadana. Aquesta Agència reforçarà les relacions i xarxes de col·laboració entre entitats, fomentarà la participació de les entitats en els afers de la ciutat, donarà suport a les iniciatives d'interès social i comunitari, oferirà un pla de formació i crearà un espai de trobada entre entitats i ciutadans no associats.

L6 Millorar la relació i la interlocució amb les entitats: cap a la proximitat i l'agilitat.

Els principals **objectius** són:

- a) Crear espais de trobada entre experts, tècnics i representants del tercer sector per afavorir el diàleg i l'entesa mútua.
- b) Millorar el coneixement de l'estat actual del teixit associatiu a Terrassa: quin és el seu estat, quines són les seves prioritats, la seva xarxa d'actuació i les seves necessitats.
- c) Racionalitzar i aprofitar de forma eficient la participació de les entitats.

Les **accions** relacionades amb aquesta línia són les següents:

- Realitzar enquestes a les entitats, per conèixer la realitat actual i actualitzar-ne les dades.
- Crear espais per aprofundir i incrementar el coneixement sobre aquest sector i treballar per millorar el funcionament de les organitzacions no lucratives, que també serviran com a espais de trobada i d'intercanvi entre els tècnics municipals i les entitats.

L7 Facilitar a les entitats una presència més efectiva als òrgans i espais de participació municipals, tot reforçant les entitats i la seva organització interna.

Els principals **objectius** són els següents:

- a) Facilitar la participació de totes les entitats de la ciutat que ho desitgin en els diferents òrgans i processos de participació ciutadana, en funció del seu abast territorial i temàtic, cercant en cada cas l'encaix més idoni i fomentant la presència d'entitats que no hi participen habitualment.
- b) Facilitar recursos formatius i tecnològics, en la mesura de les possibilitats, per a una adequada participació en el marc d'aquest Pla Estratègic.

Les **accions** que cal portar a terme dins d'aquesta línia són:

- Informar les entitats, de manera habitual i periòdica, sobre quins són els diferents espais de participació del municipi, quines característiques i quina composició tenen aquests espais i sobre com s'hi pot participar. Així mateix, informar sobre els continguts importants que s'han debatut i acordat en aquests espais.
- Realitzar formació específica per a aquelles entitats que vulguin participar en els diferents espais i processos de participació de la ciutat.

QUADRE ÀMBIT 2: FOMENT DE L'ASSOCIACIONISME

L1 Establir una relació propera amb el territori i amb els diversos actors socials que hi intervenen	
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Donar a conèixer les activitats i els objectius del teixit associatiu i incentivar-hi la implicació entre la ciutadania. ○ Facilitar instruments que possibilitin un grau més alt de visibilitat social de les entitats. ○ Disposar de mecanismes que facilitin la informació als ciutadans i ciutadanes per poder realitzar accions de voluntariat. ○ Facilitar a les entitats l'accés als mitjans de comunicació públics, per tal de difondre la seva tasca i fer que augmenti el seu reconeixement social. 	
Accions	Calendari
○ Actualització del Registre Municipal d'Entitats i Associacions Ciutadanes (RMEAC), com a eina al servei de les entitats, per facilitar la visualització i la difusió d'aquestes.	2011
○ Edició de la Guia d'Entitats i Associacions de la ciutat, fer-ne difusió i actualitzar-la de manera permanent.	2012
○ Elaboració, en col·laboració amb les escoles, de materials pedagògics sobre les entitats i la participació social que aquestes possibiliten.	2012-2015
○ Fomentar el coneixement de l'associacionisme als equipaments públics, mitjançant la inclusió de les activitats de les entitats en la difusió periòdica de l'activitat dels espais cívics.	2011-2015
○ Realitzar periòdicament unes jornades adreçades a la trobada, l'intercanvi i l'aprofundiment entre les entitats i associacions de la ciutat.	2010-2015
○ Impulsar, d'acord amb les entitats de la ciutat, un Congrés d'Associacions per aprofundir en les estratègies d'enfortiment del teixit associatiu.	2013
○ Impulsar, als diferents districtes de la ciutat, l'organització de mostres d'entitats que facilitin l'intercanvi i la posada en valor de la tasca del moviment associatiu.	2012-2015
○ Fer un acte de reconeixement i agraïment del Consistori cap al moviment associatiu i al voluntariat, per reconèixer la important tasca que les entitats realitzen a la nostra ciutat.	2011
○ Creació d'un Banc del Voluntariat, de recursos materials i personals, per posar-lo al servei de les entitats.	2012
○ Incorporació d'informació sobre les entitats ciutadanes a l'E-mapa.	2011-2012
○ Elaboració de reportatges i informacions als mitjans de comunicació.	2011-2015
○ Elaboració d'un programa televisiu setmanal específic dedicat a les entitats de la ciutat (associacionisme i voluntariat).	2012-2015

L2 Fomentar la generació de projectes d'interès comunitari	
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Col·laborar amb les entitats que vulguin impulsar el codi ètic de les entitats de la ciutat. ○ Donar suport a la creació i vinculació a organitzacions de segon i tercer grau. ○ Fomentar l'elaboració compartida, entre les entitats i l'Ajuntament, d'un diagnòstic de necessitats dels diferents districtes. ○ Impulsar el treball transversal i comunitari. 	
Accions	Calendari
○ Fomentar la visió estratègica a mig i a llarg termini de les entitats, tot oferint ajuts per a la realització dels projectes.	2011-2015
○ Disposar d'assessorament extern i independent que pugui orientar les entitats en l'elaboració dels seus projectes.	2011-2015
○ Primar, en l'atorgament de subvencions, l'esforç d'aquelles entitats que elaborin plans estratègics.	2012-2015
○ Fer un reconeixement específic a les associacions amb voluntariat que desenvolupin una tasca exemplar i que sigui objecte de reconeixement públic.	2011
○ Impulsar, mitjançant visites, trobades i xerrades, el coneixement d'iniciatives a d'altres municipis relacionades amb el codi ètic i les bones pràctiques associatives.	2011-2015
○ Donar a conèixer el paper de les organitzacions de segon i tercer grau presents a la ciutat.	2011-2015
○ Elaborar un inventari dels recursos i serveis existents, per tal de prioritzar intervencions conjuntes.	2011-2012

L3 Avançar cap a un grau més alt de democratització interna de les entitats i propiciar un clima intern de deliberació	
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Establir ajuts per a la realització de plans estratègics i documents marc de les entitats. ○ Definir i crear un segell de qualitat de les entitats. ○ Col·laborar amb les entitats que vulguin impulsar el codi ètic de les entitats de la ciutat. ○ Donar suport a la creació d'organitzacions de segon i tercer grau i la vinculació a aquestes. ○ Fomentar l'elaboració compartida, entre les entitats i l'Ajuntament, d'un diagnòstic de necessitats dels diferents districtes. 	
Accions	Calendari
○ Fomentar la participació de les dones als òrgans de govern de les entitats.	2011-2015
○ Intensificar la comunicació amb les entitats per tal que tinguin actualitzades les juntes i que procedixin a la renovació de càrrecs quan ho especifiquin els seus estatuts.	2011-2015
○ Actualitzar el Registre Municipal d'Entitats i Associacions Ciutadanes (RMEAC).	2011
○ Desenvolupar formacions específiques respecte dels espais de diàleg i debat intern i de l'ús de les assemblees de socis.	2011-2015
○ Assessorar en l'elaboració de projectes, memòries i balanços econòmics de cada entitat, com també en els processos de control i avaluació externs.	2011-2015

L4 Incorporació de les noves tecnologies per a la millora organitzativa i la projecció pública de les entitats	
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Implementar programes per facilitar la implantació de la signatura electrònica de les entitats i facilitar-ne l'accés a la seu electrònica. ○ Desenvolupar campanyes d'ajut a la informatització de les entitats de Terrassa. ○ Facilitar que les entitats tinguin la seva pàgina web i donar-hi suport. 	
Accions	Calendari
○ Realització del projecte E-associacions: signatura electrònica per a l'accés a la seu electrònica municipal i l'accés i actualització de l'RMEAC.	2011
○ Formació en noves tecnologies i participació, mitjançant el Punt Xarxa i el Servei d'Entitats.	2010-2015
○ Potenciació i difusió del Portal d'Entitats de la ciutat.	2010-2015
○ Facilitar un espai per a entitats a Internet i impulsar espais on les entitats puguin tenir protagonisme a la xarxa.	2010-2015
○ Propiciar que les comunicacions entre l'Ajuntament i les entitats es facin mitjançant correu electrònic.	

L5 Donar suport al teixit associatiu i afavorir-ne l'enfortiment, mitjançant el desenvolupament d'estratègies que permetin a les entitats un grau més alt d'autonomia	
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Oferir recursos, suport i assessorament al moviment associatiu, per a la seva millora i enfortiment. ○ Fomentar espais entre entitats per a la reflexió comuna. 	
Accions	Calendari
○ Creació de l'Agència d'Entitats.	2011

L6 Millorar la relació i la interlocució amb les entitats	
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Crear espais de trobada entre experts, tècnics i representants del tercer sector per afavorir el diàleg i l'entesa mútua. ○ Millorar el coneixement de l'estat actual del teixit associatiu a Terrassa. ○ Racionalitzar i aprofitar de manera eficient la participació de les entitats. 	
Accions	Calendari
○ Realització d'enquestes a les entitats, per conèixer la realitat actual i actualitzar les dades.	2011
○ Crear espais per aprofundir i incrementar el coneixement sobre aquest sector i treballar per millorar el funcionament de les organitzacions no lucratives, espais que també serviran com a espais de trobada i d'intercanvi entre els tècnics municipals i les entitats.	2012-2015

L7 Facilitar a les entitats una presència més efectiva als òrgans i espais municipals de participació	
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Facilitar la participació de totes les entitats de la ciutat que ho desitgin en els diferents òrgans i processos de participació ciutadana, en funció del seu abast territorial i temàtic, cercant en cada cas l'encaix més idoni i fomentant la presència d'entitats que no hi participen habitualment. ○ Facilitar recursos formatius i tecnològics, en la mesura de les possibilitats, per a una adequada participació en el marc d'aquest Pla Estratègic. 	
Accions	Calendari
<ul style="list-style-type: none"> ○ Informar les entitats, de manera habitual i periòdica, sobre quins són els diferents espais de participació del municipi, quines característiques i quina composició tenen aquests espais i sobre com s'hi pot participar. Així mateix, informar sobre els continguts importants que s'han debatut i acordat en aquests espais. 	2011-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Realitzar formació específica per a aquelles entitats que vulguin participar en els diferents espais i processos de participació de la ciutat. 	2011-2015

7.3. LA IGUALTAT EN LA PARTICIPACIÓ DELS COL·LECTIUS: PARTICIPACIÓ EN IGUALTAT

Un pla estratègic que tingui com a objectiu l'extensió de la participació a tots els àmbits de la ciutat ha d'incloure tots els actors de la societat. Tot plegat significa l'assoliment d'una visió àmplia de la participació que vagi més enllà del teixit associatiu i de la interlocució tradicional amb les entitats veïnals. Una problemàtica actual que preocupa la majoria dels governs locals és la **implicació de la ciutadania individual en la presa de decisions**. Aquesta preocupació es dona en un context en què conviuen el desconeixement dels mecanismes existents i un cert desinterès i desconfiança cap als càrrecs electes i els seus governs. A aquesta desconfiança en els partits polítics s'hi sumen la creixent individualització de la societat i la pèrdua de sentiment comunitari.

Aquest és un repte important del Pla Estratègic de Participació Ciutadana, atès que vol **aconseguir la participació i implicació de les persones que normalment no tendeixen a participar**. Es tracta dels ciutadans i ciutadanes individuals i de determinats col·lectius que, per diferents motius, no solen tenir gaire presència en els òrgans i mecanismes participatius: dones, joves i infants, persones nouvingudes i persones amb discapacitats, entre d'altres.

La participació dels col·lectius és present de manera transversal a la resta de les línies d'aquest Pla Estratègic, en aspectes com el relleu generacional i la representativitat de les entitats o la necessitat d'obrir els òrgans i els processos a horaris més flexibles. Tal com ja s'ha esmentat, **la construcció d'una ciutat des de la inclusió no és possible sense la implicació de tots els col·lectius que en formen part.**

El Pla Estratègic vol aportar respostes a les qüestions següents: com incorporar aquestes visions a la presa de decisions; com implicar-hi la ciutadania individual; com crear mecanismes i processos més atractius i flexibles per aconseguir la participació d'aquests col·lectius, i quin ha de ser el paper del teixit associatiu en aquesta tasca de recollir la diversitat en els processos i mecanismes existents.

Aquest àmbit estratègic se centra especialment en els nous ciutadans i ciutadanes, els infants, els joves, la perspectiva de gènere i les persones amb discapacitats.

A continuació concretem els principals objectius i accions que el Pla preveu per a aquest àmbit.

7.3.1. Línies de treball i accions

L1 Incloure la diversitat de la ciutat en els espais participatius.

La riquesa de la diversitat ciutadana de la ciutat podria estar molt més ben representada als diferents òrgans, processos i mecanismes promoguts per l'Ajuntament. Per això, la política participativa adreçada al conjunt de la ciutadania, associada o no, haurà de realitzar un important esforç per aconseguir la universalització d'aquesta participació. Aquesta línia té un caràcter genèric i pot abastar, en part, les accions de les següents línies d'aquest mateix àmbit.

Els objectius principals d'aquesta línia són:

- a) Garantir la igualtat d'oportunitats de tots els col·lectius, posant un èmfasi especial en els que menys participen en els diferents òrgans, processos i mecanismes.
- b) Transmetre els valors de la participació i de l'associacionisme, i de la importància que tenen en el procés de construcció de la ciutat.

c) Fomentar el debat intergeneracional, que es fa possible només si garantim la presència de les diverses franges d'edat dins de cada col·lectiu.

Les **accions** que cal portar a terme dins d'aquesta línia són:

- Reconèixer al Reglament de Participació el dret a participar dels diferents col·lectius i del ciutadà a títol individual.
- Adaptar l'estratègia comunicativa dels espais, mecanismes i processos als nous llenguatges i a les noves formes de relació.
- Reforçar la utilització de les noves tecnologies de la informació i la comunicació per arribar al màxim nombre possible de ciutadans i ciutadanes. Potenciar la utilització dels instruments que tenen un ús massiu, o creixent, entre la població a la qual ens adreçem: comunicació per missatges d'SMS, eines de comunitats a Internet (web 2.0), i xarxes socials. Acompanyar aquest reforç amb accions adreçades a reduir la fractura digital existent entre la ciutadania.
- Col·laborar amb les entitats perquè puguin realitzar activitats i campanyes de portes obertes amb la finalitat d'explicar de quina manera els ciutadans poden participar en els àmbits socials i comunitaris del seu entorn i de la ciutat.
- Implementar fórmules innovadores de funcionament en els processos, òrgans i mecanismes, que s'adaptin a la realitat quotidiana de les persones i a les seves necessitats de conciliar la vida familiar i laboral, el temps personal i el de participació en la vida comunitària de la ciutat.

L2 Incloure els joves i els infants en els projectes participatius.

Les experiències del col·lectiu infantil i juvenil en projectes participatius de la nostra ciutat són importants en relació amb les activitats organitzades en el seu àmbit, però, en canvi, tenen una baixa presència en els òrgans i processos de temàtiques més generals.

Els objectius principals d'aquesta línia són els següents:

- a) Reconèixer el paper dels joves i dels infants en la participació ciutadana.

- b) Educar en els valors de la participació.
- c) Fer participis els centres educatius de la tasca d'implicació d'aquests col·lectius.
- d) Generar sentiment comunitari entre els joves i infants i propiciar el debat intergeneracional.

Les accions necessàries per abordar aquests objectius són:

- Incorporar la visió dels joves i infants al disseny de l'espai públic, la mobilitat, l'urbanisme, la seguretat, a tots els aspectes de la ciutat que els afectin. Assegurar aquesta visió en els processos i espais participatius en què es treballi per definir o millorar diferents aspectes de la ciutat.
- Creació d'un Consell d'Infants (mesura que també figura a la línia de mecanismes) que esdevingui un instrument que els possibiliti formar part de la transformació de la seva ciutat. El Consell d'Infants ha d'esdevenir un projecte que incideixi en la construcció de valors.
- Convidar els infants i joves a les sessions dels òrgans de participació, perquè coneguin en què consisteixen i com s'hi participa.
- Implementar eines noves, com ara el Debat Familiar, que incentivin la participació dels infants al seu entorn familiar.
- Preparar, conjuntament amb la comunitat educativa, seqüències pedagògiques i material didàctic sobre participació i l'associacionisme, i fer que formin part del contingut de les assignatures.
- Simular un Ple Municipal amb estudiants d'Ensenyament Secundari, per tal que coneguin el funcionament de la democràcia local.
- Donar suport a les entitats de lleure infantil, en el seu paper d'educadors per a la ciutadania.
- Potenciar i donar suport als corresponents i delegats dels instituts d'Ensenyament Secundari (IES), com a transmissors de la participació i de l'associacionisme.

- Oferir a l'alumnat d'Ensenyament Secundari la possibilitat de fer pràctiques en processos participatius o en activitats realitzades per les entitats del seu entorn (mitjançant acords previs amb aquestes).
- Creació del Consell Municipal de Joves (una mesura que també figura a la línia de mecanismes), que ha d'esdevenir un espai de debat i intercanvi entre les entitats juvenils i els joves de la ciutat.
- Incorporar a aquest Pla Estratègic de Participació Ciutadana les mesures relatives a la participació dels joves que contingui el nou Pla Local de Joventut, actualment en fase de revisió.
- Garantir la participació dels joves més grans de 16 anys en els diferents òrgans, consultes ciutadanes i espais participatius.
- Assegurar que els processos participatius d'iniciativa municipal que es desenvolupin a la ciutat, amb l'objectiu d'implementar projectes que afectin principalment els joves, es facin en col·laboració amb els agents juvenils socials representatius corresponents. Cal garantir també el retorn dels resultats i de les conclusions.
- Fomentar l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació per apropar la participació ciutadana als llenguatges i recursos comunicatius dels més joves, mitjançant els missatges d'SMS i les eines de la web 2.0.
- Estudiar la promoció de nous formats de participació per als joves que respectin el seu ús del temps, els seus interessos i les seves formes d'organitzar-se.
- Potenciar el paper educatiu de l'associacionisme juvenil, en el benentès que les entitats d'aquest segment d'edat desenvolupen una funció d'escoles per a la participació i són un recurs per aprendre a exercir com a ciutadans.

L3 Implicar els nous ciutadans i ciutadanes en les xarxes de participació i en els espais de participació municipal.

El principal objectiu d'aquesta línia és apropar els nouvinguts i nouvingudes als projectes participatius de ciutat, per tal de generar sentiment de pertinença a la comunitat i promoure la seva plena integració. La seva implicació en la vida associativa i participativa de la ciutat farà possible crear aquest sentiment de pertinença i l'arrelament a la comunitat d'acollida.

Les accions adreçades a aquest col·lectiu són les següents:

- Transmetre a la població nouvinguda la importància de participar en els afers públics de la ciutat, per aconseguir així una millor integració social.
- Donar a conèixer de prop la realitat de la població nouvinguda de la nostra ciutat mitjançant campanyes d'informació: qui són, com són les seves cultures, etc.
- Fomentar la incorporació dels nouvinguts en el teixit associatiu existent, mitjançant xerrades de sensibilització a les persones nouvingudes. Per altra banda, oferir formació i sensibilització a les entitats autòctones sobre la diversitat d'aquests col·lectius.
- Dins del ventall de continguts del dossier d'acollida al nouvingut, caldria afegir-hi un apartat amb informació bàsica sobre la participació a la ciutat i la seva importància de cara a la integració social.
- Potenciar els vincles entre les entitats de persones nouvingudes i la resta d'associacions de la xarxa del teixit associatiu de la ciutat, tot fomentant la relació entre elles i compartint espais i activitats, com ara les diferents mostres d'entitats, actes festius de la ciutat i d'altres.
- Tenir en compte les diferents llengües per arribar al màxim nombre possible de ciutadans i ciutadanes i aconseguir-ne la inclusió en els projectes participatius de la ciutat.

- Impulsar la mediació intercultural com a instrument de treball amb la població nouvinguda, per facilitar-ne la incorporació a la dinàmica social i participativa del barri, del veïnat i de la ciutat.

L4 Incloure la perspectiva de gènere en la participació i evitar el desequilibri entre els drets i la participació real del col·lectiu de dones de la ciutat.

L'objectiu d'aquesta línia és potenciar la representació i la participació de la dona en tots els àmbits participatius: associacions, òrgans estables, mecanismes i processos per incorporar la seva visió a la construcció de la ciutat.

Algunes accions d'àmbit general ja queden recollides a la línia 1 d'aquest àmbit. A continuació, el Pla Estratègic incorpora les que tenen una aplicació més específica:

- Donar suport a les tasques de foment i educació en valors d'igualtat que està portant a terme el Servei de Polítiques de Gènere.
- Promoure la presència equilibrada de dones als òrgans de decisió municipals i treballar per aquesta presència en la composició dels diferents òrgans de participació.
- Adequar els espais participatius a la realitat quotidiana de les dones i dels homes: flexibilitzant horaris i oferint el servei de ludoteca, que les alliberi de la responsabilitat familiar durant les hores en què estan fent efectiva la participació.
- Incorporar la perspectiva de gènere en els processos participatius per dissenyar els espais públics.

L5 Facilitar la participació de les persones amb discapacitats.

L'objectiu d'aquesta línia és garantir al col·lectiu de persones amb discapacitat l'accés, en igualtat de condicions, als diferents espais i òrgans de participació. Així mateix, s'inclourà la seva visió en la construcció dels espais comunitaris i de convivència.

Aquestes són les principals accions que caldrà portar a terme:

- Enfortir la presència de les associacions de persones discapacitades en els diferents òrgans i processos portats a terme per l'Ajuntament.
- Organitzar trobades entre aquestes entitats i la resta d'entitats de la ciutat per sensibilitzar i aconseguir la coresponsabilitat ciutadana en àmbits com la mobilitat, l'urbanisme, etc.
- Assegurar la presència d'aquest col·lectiu en els processos i espais de participació sobre urbanisme, utilització de la via pública i mobilitat, entre d'altres.
- Vetllar perquè l'activitat comunicativa del projecte participatiu municipal sigui al màxim d'accessible possible per a les persones amb discapacitats comunicatives.

QUADRE ÀMBIT 3: PARTICIPACIÓ DELS COL·LECTIUS: PARTICIPACIÓ EN IGUALTAT

L1 Incloure la diversitat de la ciutat en els espais participatius	
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Garantir la igualtat d'oportunitats de tots els col·lectius, posant un èmfasi especial en els que menys participen als diferents òrgans, processos i mecanismes. ○ Transmetre els valors de la participació i de l'associacionisme, i la importància que tenen en el procés de construcció de la ciutat. ○ Fomentar el debat intergeneracional: garantir la presència de les diverses franges d'edat dins de cada col·lectiu. 	
Accions	Calendari
○ Reconèixer al Reglament de Participació Ciutadana el dret a la participació dels diferents col·lectius i dels ciutadans i ciutadanes a títol individual.	2011-2012
○ Adaptar l'estratègia comunicativa dels espais, mecanismes i processos als nous llenguatges i a les noves formes de relació.	2011-2015
○ Reforçar la utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació per arribar al màxim nombre possible de ciutadans. Potenciar la utilització dels instruments que tenen un ús massiu, o creixent, entre la població a la qual ens adreçem: comunicació per SMS, eines web de comunitats (web 2.0) i xarxes socials. Acompanyar aquest reforç amb accions adreçades a reduir la fractura digital.	2011-2015
○ Col·laborar amb les entitats perquè puguin realitzar activitats i campanyes de portes obertes amb la finalitat d'explicar de quina manera els ciutadans nous poden participar en els àmbits socials i comunitaris del seu entorn i de la ciutat.	2011-2015
○ Implementar fórmules innovadores de funcionament en els processos, òrgans i mecanismes que s'adaptin a la realitat quotidiana de les persones i a les seves necessitats de conciliar la vida familiar i laboral, el temps personal i el de participació en la vida comunitària de la ciutat.	2011-2015

L2 Incloure els joves i els infants en els projectes participatius	
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Reconèixer el paper dels joves i els infants en la participació ciutadana. ○ Educar en els valors de la participació. ○ Fer partícips els centres educatius en la tasca d'implicació d'aquests col·lectius. 	
Accions	Calendari
○ Incorporar la visió dels joves i infants al disseny de l'espai públic, la mobilitat, l'urbanisme, la seguretat i tots els aspectes de la ciutat que els afectin.	2011-2015
○ Crear un Consell d'Infants (mesura que també figura a la línia 2 de l'àmbit 1).	2011
○ Convidar els infants i joves a les sessions dels òrgans de participació, perquè coneguin en què consisteixen i com s'hi participa.	2011-2015
○ Posar en pràctica eines noves, com ara el Debat Familiar.	2012-2015
○ Simular un Ple Municipal amb estudiants d'Ensenyament Secundari, per tal que coneguin el funcionament de la democràcia local.	2011-2015
○ Preparar, conjuntament amb la comunitat educativa, seqüències pedagògiques i material didàctic sobre la participació i l'associacionisme i fer que formin part del contingut de les assignatures.	2012-2015
○ Oferir a l'alumnat d'Ensenyament Secundari la possibilitat de fer pràctiques en processos participatius o en activitats realitzades per les entitats del seu entorn (amb acords previs aquestes).	2012-2015
○ Donar suport a les entitats de lleure infantil, en el seu paper d'educadores per a la ciutadania.	2010-2015
○ Potenciar i donar suport als corresponsals i delegats dels instituts d'Ensenyament Secundari (IES) com a transmissors de la participació i de l'associacionisme.	2010-2015
○ Creació del Consell Municipal de Joves (mesura que també figura a la línia 2 de l'àmbit 1).	2010
○ Incorporar a aquest Pla Estratègic les mesures relatives a la participació dels joves que contingui el nou Pla Local de Joventut, actualment en fase de revisió.	2011
○ Garantir la participació dels joves més grans de 16 anys (no es demana la majoria d'edat) als diferents òrgans, consultes ciutadanes i espais de participació.	2010-2015
○ Assegurar que els processos participatius d'iniciativa municipal que es desenvolupin a la ciutat, per a la implementació de plans i projectes que afecten principalment el sector juvenil, es facin en col·laboració amb els agents juvenils socials representatius corresponents.	2010-2015
○ Fomentar l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació (TIC) per apropar la participació ciutadana als llenguatges i recursos comunicatius dels més joves, mitjançant missatges d'SMS i les eines de la web 2.0.	2011-2015
○ Estudiar la promoció de nous formats de participació per als joves que respectin el seu ús del temps, els seus interessos i les seves formes d'organitzar-se.	2011-2015
○ Potenciar el paper educatiu de l'associacionisme juvenil, en el benentès que les entitats d'aquest segment d'edat desenvolupen una funció d'escoles per a la participació i són un recurs per aprendre a exercir com a ciutadans.	2011-2015

L3 Implicar la nova ciutadania en les xarxes de participació i en els espais de participació municipal	
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Apropar els nouvinguts i nouvingudes als projectes participatius de ciutat per generar sentiment de pertinença a la comunitat i promoure la seva plena integració. 	
Accions	Calendari
<ul style="list-style-type: none"> ○ Transmetre a la població nouvinguda la importància de participar en els afers públics de la ciutat, per aconseguir una millor integració social. 	2011-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Donar a conèixer de prop la realitat de la població nouvinguda de la nostra ciutat mitjançant campanyes d'informació: qui són, com són les seves cultures, etc. 	2011-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Fomentar la incorporació dels nouvinguts al teixit associatiu existent mitjançant xerrades de sensibilització a les persones nouvingudes. Per altra banda, oferir formació i sensibilització a les entitats autòctones sobre la diversitat d'aquests col·lectius 	2011-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Afegir al dossier d'acollida del nouvingut un apartat amb informació bàsica sobre la participació a la ciutat i el seu paper d'integració social. 	2011-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Potenciar els vincles entre les entitats de persones nouvingudes i la resta d'associacions de la xarxa del teixit associatiu de la ciutat, fomentant la relació entre elles i compartint espais i activitats, com ara les diferents mostres d'entitats, actes festius de la ciutat i d'altres. 	2011-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Tenir en compte les diferents llengües per arribar al màxim de ciutadans i ciutadanes possible i aconseguir-ne la inclusió en els projectes participatius de la ciutat. 	2011-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Impulsar la mediació intercultural com a instrument de treball amb la població nouvinguda, per facilitar-ne la incorporació a la dinàmica social i participativa del barri, del veïnat i de la ciutat. 	2011-2015

L4 Incloure la perspectiva de gènere en la participació	
Objectiu	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Potenciar la representació i la participació de la dona en tots els àmbits participatius: associacions, òrgans estables, mecanismes i processos, per tal d'incorporar la seva visió a la construcció de la ciutat. 	
Accions	Calendari
<ul style="list-style-type: none"> ○ Donar suport a les tasques de foment i d'educació en valors d'igualtat que està portant a terme el Servei de Polítiques de Gènere. 	2011-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Promoure la presència equilibrada de dones en els òrgans de decisió municipals i treballar per arribar a aquesta presència en la composició dels diferents òrgans de participació. 	2011-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Adequar els espais participatius a la realitat quotidiana de les dones i dels homes: flexibilitzar horaris i oferir un servei de ludoteca. 	2011-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Incorporar la perspectiva de gènere en els processos participatius del disseny dels espais públics. 	2011-2015

L5 Facilitar la participació de persones amb discapacitats	
Objectiu	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Garantir al col·lectiu de persones amb discapacitat l'accés, en igualtat de condicions, als diferents espais i òrgans de participació. 	
Accions	Calendari
<ul style="list-style-type: none"> ○ Enfortir la presència de les associacions de persones discapacitades en els diferents òrgans i processos portats a terme per l'Ajuntament. 	2011-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Organitzar trobades entre aquestes entitats i la resta d'entitats de la ciutat, per sensibilitzar i aconseguir la coresponsabilitat ciutadana en àmbits com la mobilitat o l'urbanisme. 	2011-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Assegurar la presència d'aquest col·lectiu en els processos i espais de participació sobre urbanisme, utilització de la via pública i mobilitat, entre d'altres. 	2011-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Vetllar perquè l'activitat comunicativa del projecte participatiu municipal sigui al màxim d'accessible possible per a les persones amb discapacitats comunicatives. 	2011-2015

7.4. APROPAR L'ADMINISTRACIÓ A LA CIUTADANIA

Un pla estratègic es realitza i s'impulsa des de la voluntat i el lideratge d'una administració pública, que és qui té la responsabilitat última de la seva implementació i execució. Cadascun dels àmbits estratègics tractats fan referència a aquesta responsabilitat, en la mesura que plantegen quin ha de ser el paper de l'Ajuntament a l'hora de resoldre els reptes i les necessitats de cadascun dels aspectes de la realitat democràtica local. L'Administració és la que impulsa les accions, alhora que també és qui ha de resoldre, en última instància, les pròpies limitacions. Ens trobem, doncs, davant de dues realitats: interna i externa.

La realitat interna de l'Administració pot ser, de vegades, una barrera per a una relació fluida entre les diferents àrees. L'assoliment d'un bon pla estratègic ha de permetre **introduir elements que millorin la gestió, l'eficàcia i la qualitat dels projectes**. La segona barrera fa referència a la relació i la interacció amb la ciutadania. Més enllà de la realització de tràmits, **es percep un allunyament** que genera desconfiança de la ciutadania cap a l'Administració. Aquesta situació es pot combatre amb una informació i comunicació més transparents sobre l'organització municipal i els mateixos serveis encarregats de l'execució dels programes.

En el tractament i la comunicació d'aquesta informació cal **aprofitar més l'oportunitat que representen les noves tecnologies**, l'existència de mitjans de comunicació públics i els espais de relació tradicionals entre Administració i ciutadania (reunions, actes, tràmits, etc.).

Pel que fa a les noves tecnologies de la informació i de la comunicació (TIC), no podem obviar que la **fractura digital** és ben present en algunes franges d'edat i que persisteixen actituds reticents cap a les TIC que fan que molts ciutadans i ciutadanes encara prioritzin els sistemes tradicionals de relació amb l'Administració.

En tots aquests aspectes citats hi ha un denominador comú: **la informació i la comunicació**.

A continuació es presenten, en síntesi, els principals objectius i accions:

L1 Millorar la gestió de la informació i de la comunicació.

Per aconseguir la implicació i la coresponsabilitat de la ciutadania en la gestió pública és imprescindible garantir l'accés a la informació i l'existència dels mecanismes necessaris perquè la ciutadania pugui ser escoltada i tinguda en compte. La informació és un element fonamental, requisit *sine qua non* per facilitar la participació.

Un dels elements importants en la millora dels serveis i de la relació entre la ciutadania i l'Administració és la utilització de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació. Aquestes han de ser objecte d'impuls i d'atenció per part de l'Administració municipal, amb l'objectiu de facilitar que els ciutadans i les entitats adoptin decisions amb més coneixement de causa, alhora que es reforça el dret a la informació sobre els assumptes públics.

Les TIC permeten agilitar alguns processos, com ara les trameses d'informació i les convocatòries, i ofereixen altres formes de participació més adaptades a les preferències i disponibilitats d'alguns col·lectius. Cal, doncs, rendibilitzar els canals telemàtics com a fonts de detecció dels interessos de la ciutadania i de recepció de les seves aportacions als diferents espais participatius.

D'altra banda, els mitjans de comunicació públics han de crear espais de diàleg entre la ciutadania i l'Administració sobre els assumptes públics.

Els objectius principals d'aquesta línia són els següents:

- Millorar i generar eines que canalitzin la informació dirigida a la ciutadania i també la informació de la ciutadania cap a l'Administració.
- Millorar el circuit intern de la informació i el treball en xarxa dels serveis implicats en projectes de processos participatius.
- Elaborar informació sobre l'organització i el funcionament de l'Administració municipal i fer més entenedor el llenguatge administratiu i tècnic.
- Aprofitar les noves tecnologies per millorar la difusió de la informació i de les comunicacions entre la ciutadania i l'Administració.

Aquestes són les accions proposades per portar a terme els objectius:

- Confeccionar una guia de gestions i serveis municipals que fomenti el coneixement de les competències, atribucions i gestions de l'Administració en cadascun dels seus àmbits. Aquesta guia ha de tenir un llenguatge senzill i entenedor.
- Assolir més transparència administrativa, amb la publicació de la documentació necessària. Publicar informació sobre el pressupost municipal i la seva execució, els programes dels serveis, l'agenda política, la realització i el calendari de les obres, i altres temes que no tinguin, per normativa, caràcter privat.
- Organitzar sessions informatives i de debat als diferents barris i/o districtes, un cop l'any, amb l'objectiu d'informar i consensuar les línies d'actuació prioritàries de l'Ajuntament.
- Organitzar anualment una sessió oberta del Consell de Ciutat, per tal de fer balanç de la gestió del govern municipal, a tall d'audiència pública. Aquesta sessió seria oberta a tota la ciutadania i retransmesa per la televisió pública i/o

en directe per Internet, amb la voluntat d'arribar al màxim nombre possible de ciutadans i ciutadanes.

- Treballar, entre diferents serveis municipals, en l'elaboració d'un protocol de difusió de les actuacions (manteniment urbà, obres, mobilitat, etc.) per tal de mantenir informada la ciutadania sobre les actuacions realitzades en el seu entorn.
- Realitzar butlletins electrònics als districtes, per apropar la informació a la ciutadania.
- Generar circuits i crear registres perquè la informació actualitzada d'interès municipal pugui arribar directament a les entitats i les persones que la sol·licitin prèviament.
- Potenciar el projecte Punt Xarxa, per garantir la formació bàsica de la ciutadania en les noves tecnologies i evitar la fractura digital.
- Potenciar la utilització de les noves tecnologies a les entitats i donar-hi suport, mitjançant programes com l'E-associació, el correu electrònic, els espais web i el Portal d'Entitats, oferint-los també formació específica en el marc del projecte del Servei d'Entitats.
- Estudiar la viabilitat d'instal·lar *infocaixers* a peu de carrer per informar, de manera senzilla i pràctica, sobre els projectes de participació i d'altres d'àmbit territorial (caldrà establir inicialment un projecte pilot).
- Utilització prioritària del correu electrònic, per raons de sostenibilitat, com a canal de comunicació i d'intercanvi entre els participants en un procés o en un òrgan de participació. Cal garantir, això no obstant, d'altres canals de comunicació per a aquells col·lectius que no tenen accés a les noves tecnologies.

L2 El paper dels mitjans de comunicació municipals com a servei públic.

L'Ajuntament de Terrassa disposa de mitjans de comunicació escrits i audiovisuals. Cadascun d'aquests mitjans té les seves característiques estructurals i tecnològiques

pròpies, que en delimiten els continguts, la programació i el grau d'interacció amb la ciutadania. Els actuals continguts d'aquests mitjans permeten als ciutadans i ciutadanes estar informats sobre les activitats de l'Ajuntament i es fan ressò, en més o menys mesura, de l'agenda d'activitats de les entitats i associacions de la ciutat. Tot i que els últims anys s'ha avançat en les possibilitats de participació ciutadana en els assumptes públics, en alguns mitjans municipals aquest aspecte encara té força recorregut, sobretot pel que fa als mitjans audiovisuals.

Les accions que el Pla Estratègic de Participació Ciutadana proposa per assolir aquest objectiu són les següents:

- Fomentar espais televisius en què la ciutadania pugui interactuar amb els responsables polítics. Dissenyar programes on aquests puguin explicar els seus projectes i donar resposta a les preguntes i inquietuds de la ciutadania.
- Aprofitar el plató dels debats del procés de participació del Pla Estratègic per realitzar programes similars en directe que tractin sobre temes d'interès per a la ciutat. Fer experiències amb el col·lectiu de joves dels instituts d'Ensenyament Secundari per apropar-los al debat i a les pràctiques democràtiques.
- Realitzar programes monogràfics i de debat sobre els serveis municipals i les seves actuacions al territori.
- Oferir espais a la televisió local perquè les entitats puguin fer difusió de la seva tasca social i difondre els valors cívics i comunitaris.
- La web de Participació Ciutadana com a espai informatiu i interactiu. La web de Participació ha de ser una finestra del projecte participatiu del municipi: en què es pot participar, a quins òrgans, quins són els processos, les entitats, etc. Cal crear-hi espais virtuals (del tipus bloc o similars) que motivin a la participació ciutadana, sobretot dels col·lectius més joves, i que també serveixin per informar sobre els continguts de les sessions dels òrgans estables de participació.

QUADRE ÀMBIT 4: APROPAR L'ADMINISTRACIÓ A LA CIUTADANIA

L1 Millorar la gestió de la informació i de la comunicació	
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Millorar i generar eines que canalitzin la informació dirigida a la ciutadania i la informació de la ciutadania cap a l'Administració. ○ Millorar el circuit intern de la informació i el treball en xarxa d'aquells serveis implicats en projectes de processos participatius. ○ Elaborar informació sobre l'organització i el funcionament de l'Administració municipal i fer més entenedor el llenguatge administratiu i tècnic. ○ Aprofitar les noves tecnologies per millorar la difusió de la informació i de les comunicacions entre la ciutadania i l'Administració. 	
Accions	Calendari
<ul style="list-style-type: none"> ○ Confeccionar una guia de gestions i serveis municipals que fomenti el coneixement de les competències, atribucions i gestions de l'Administració en cadascun dels seus àmbits. 	2012
<ul style="list-style-type: none"> ○ Assolir més transparència administrativa, amb la publicació de la documentació necessària per fer els ciutadans i ciutadanes partícips de la gestió municipal: el pressupost municipal, l'agenda política, la realització i l'estat d'execució de les obres i tots aquells temes que no hagin de ser privats per normativa. 	2011-2012
<ul style="list-style-type: none"> ○ Organitzar sessions informatives i de debat als diferents barris i/o districtes, un cop a l'any, amb l'objectiu d'informar i consensuar quines són les línies d'actuació prioritàries de l'Ajuntament. 	2011-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Organitzar anualment una sessió oberta del Consell de Ciutat, per tal de fer balanç de la gestió del govern municipal, a tall d'audiència pública. Aquesta sessió seria oberta a tota la ciutadania i retransmesa per la televisió pública i/o en directe per Internet, amb la voluntat d'arribar al màxim nombre possible de ciutadans i ciutadanes. 	2012
<ul style="list-style-type: none"> ○ Elaborar, entre els diferents serveis municipals, un protocol de difusió de les seves actuacions (manteniment urbà, obres, mobilitat, etc.), per tal de mantenir informada la ciutadania sobre les actuacions realitzades en el seu entorn. 	2012-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Realitzar butlletins electrònics als districtes per tal d'apropar la informació a la ciutadania. 	2012-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ General circuits i crear registres perquè la informació actualitzada d'interès municipal pugui arribar directament a les entitats i als ciutadans i ciutadanes que l'hagin sol·licitada prèviament. 	2011-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Potenciar el projecte Punt Xarxa, per garantir la formació bàsica de la ciutadania en les noves tecnologies i evitar la fractura digital. 	2010-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Potenciar la utilització de les noves tecnologies per part de les entitats i donar-hi suport mitjançant programes com l'E-associació, el correu electrònic, els espais web i el Portal d'Entitats, al costat de formació específica en el marc del projecte del Servei d'Entitats. 	2010-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Estudiar la viabilitat d'instal·lar <i>infoaixers</i> a peu de carrer per informar, de manera senzilla i pràctica, sobre els projectes de participació i d'altres projectes d'àmbit territorial (cal establir inicialment un projecte pilot). 	2012-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Utilització prioritària del correu electrònic, per raons de sostenibilitat, com a canal de comunicació i d'intercanvi entre els participants en un procés o en un òrgan de participació. Cal garantir, això no obstant, d'altres canals, per tal d'evitar que augmenti la fractura digital. 	2010-2015

L2 El paper dels mitjans de comunicació municipals com a servei públic	
Objectiu	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Fomentar el paper de servei públic dels mitjans de comunicació de l'Ajuntament. 	
Accions	Calendari
<ul style="list-style-type: none"> ○ Fomentar espais televisius en els quals la ciutadania pugui interactuar amb els responsables polítics. Dissenyar programes en què aquests puguin explicar els seus projectes i donar resposta a les preguntes i inquietuds de la ciutadania. 	2012-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Aprofitar el plató dels debats sobre el procés de participació del Pla Estratègic per realitzar programes similars en directe que tractin sobre temes d'interès per a la ciutat. Fer experiències amb el col·lectiu de joves dels instituts d'Ensenyament Secundari per apropar-los al debat i a les pràctiques democràtiques. 	2012-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Realitzar programes monogràfics i de debat sobre els serveis municipals i les seves actuacions al territori. 	2012-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Oferir espais a la televisió local perquè les entitats puguin fer difusió de la seva tasca social i difondre els valors cívics i comunitaris. 	2012-2015
<ul style="list-style-type: none"> ○ Convertir la web de Participació Ciutadana en un espai informatiu i interactiu: una finestra del projecte participatiu del municipi. 	2011-2015

8. DESENVOLUPAMENT I AVALUACIÓ DEL PLA ESTRATÈGIC DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA (PEPC)

El Servei de Participació Ciutadana incorporarà a la seva tasca la coordinació de les actuacions que formen part del Pla Estratègic. Una gran part de les actuacions són competència del Servei de Participació, però d'altres s'hauran de portar a terme amb la col·laboració de diferents serveis. En aquests casos, es treballarà de manera conjunta i coordinada per tal d'assolir els objectius marcats.

Un cop constituït el Consell de Ciutat, com a òrgan més representatiu i d'àmbit genèric, participarà en el seguiment de la implementació del Pla Estratègic durant la seva vigència.

L'avaluació del Pla Estratègic de Participació Ciutadana

L'avaluació és un exercici de demostració del grau de compromís amb l'objectiu del Pla Estratègic: millorar la participació de la ciutadania a la ciutat de Terrassa.

L'avaluació és un procés que es fonamenta en el coneixement de la pràctica mitjançant la sistematització de la informació i el debat entre els diferents actors que intervenen en aquesta pràctica: tant dels que en formen part activament com dels que són destinataris de les accions. És molt important identificar, abans de concretar l'avaluació, els elements que condicionaran l'òptica des de la qual es portarà a terme aquesta avaluació. Cal que aquests elements siguin exposats i compartits amb els diferents actors que hi participin.

En relació amb què s'avaluarà, l'avaluació s'ha d'efectuar sobre les accions de cadascun dels quatre àmbits estratègics. És en el primer àmbit, concretament a l'apartat de processos, on es disposa de més experiència i més pràctica.

L'avaluació ha de tenir com a mínim aquests objectius:

- Conèixer quins són els impactes i resultats de les accions del Pla Estratègic.
- Obtenir conclusions sobre la idoneïtat del contingut del Pla Estratègic per assolir els reptes de millora de la participació a la ciutat.

- Establir qui ha de fer la valoració (és a dir, si ha de ser íntegrament interna o si cal la intervenció d'alguna empresa externa).
- Definir les metodologies i tècniques que es faran servir.
- Concretar com s'han de sistematitzar els resultats i com es posarà a l'abast aquesta informació.

A l'hora d'avaluar el Pla Estratègic, caldrà tenir presents els criteris bàsics següents:

a) Criteris relacionats amb la coordinació:

- claredat dels objectius
- planificació i recursos

b) Criteris relacionats amb qui hi participa:

- quantitat
- diversitat
- representativitat
- grau d'obertura del procés

c) Criteris relacionats amb en què es participa:

- àmbits i moments en què es participa

d) Criteris relacionats a la manera com es participa:

- diagnosi participativa
- capacitat de proposta
- grau de participació
- qualitat de la informació
- mètodes i tècniques de deliberació

c) Criteris relacionats amb les conseqüències del procés:

- resultats
- implementació dels resultats
- devolució
- efectes sobre la comunitat
- generació de cultura política participativa

El ventall de criteris que s'han de tenir en compte és molt ampli i la varietat de metodologies que es poden utilitzar també ho és. Caldrà, però, buscar mecanismes senzills que facilitin una avaluació planificada i contínua durant la vigència del Pla Estratègic. Aquests mecanismes hauran de tenir present els criteris següents:

- Incloure la valoració de tots els actors implicats.
- Realitzar enquestes de satisfacció i suggeriments.
- Posar els resultats de les valoracions a l'abast de tothom: es tracta d'informació pública i accessible.

També haurà de tenir, com a mínim, aquests indicadors bàsics:

- Nombre de participants.
- Distribució dels i les participants: la diversitat d'actors i perfils.
- Qualitat d'informació, delimitació del procés, metodologia, organització, resultats, retorn, seguiment.
- Articulació amb altres processos i òrgans de participació.
- Comunicació.
- Satisfacció i suggeriments.

Per tal de garantir la realització del seguiment i l'avaluació de l'execució del Pla, es crearà una Comissió de Seguiment del Pla Estratègic de Participació Ciutadana, presidida pel regidor o regidora de Participació Ciutadana i formada per membres de la Comissió Política i del Consell de Ciutat i per tècnics municipals. Aquesta Comissió emetrà informes sobre el grau d'assoliment de les accions i sobre les propostes de reconducció o de reformulació d'accions, si escau.

L'avaluació i el seguiment del Pla Estratègic de Participació Ciutadana s'ha d'entendre com un procés continu durant l'execució del Pla, no pas com una actuació final o com una memòria que es fa per obligació. Si té lloc l'avaluació contínua, hi ha la possibilitat d'anar millorant el mateix projecte mentre s'està portant a terme.